VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina — Perustettu vuonna 1917

Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

No. 128 — Vol. XLVIII vuosikerta — SUDBURY, ONTARIO — Torstaina, lokak. 29 p. 1964 — Thursday, Oct. 29, 1964

Liittohallituksen suunnitelma sairausvakuutukseksi ei tyydytä Ontarion hallitusta

Toronto. — Tiistaina ilmoitettiin täällä, että 14-miehinen asiaa tutkimaan nimitetty maakunnan hallituksen komitea ehdottanee lääkintävakuutussuunnitelmaa, mikä järjestettäisiin yksityisten vakuutusyhtiöiden toimesta vapaaehtoisuuden perusteella. Varattomille henkilöille voitaisiin antaa hallituksen toimesta apua vakuutusmaksujen maksamisessa.

Nyt laadittavana olevat ehdotukset ovat jokseenkin samanlaiset kuin on aikaisemmin hyväksytty Albertassa. Albertalainen—lääkintävakuutus sai viime vuonna lääkärien ja vakuutusyhtiöiden kannatuksen, mutta sitä arvosteltiin järjestyneen työväestön taholta ja sanottiin ettei se ole yhdenmukainen liittohallituksen terveyskysymyksiä tutkimaan nimittämän seitsenhenkisen kuninkaallisen komission havaintojen kanssa. Komission antamassa lausunnossa ilmaistiin se mielipide, että tulisi järjestää kaikkia canadalaisia koskeva sairausvakuutus hallituksen valvonnanalaisuudessa.

Tuomari Emmett Hallin johtaman komission ja ontariolaisen valiokunnan ehdotuksien perusero on siinä, että liittoparlamentin komissio oli ehdottanut jotta vakuutus olisi annettava kaikille huolimatta heidän kyvystään maksaa siitä ja Ontarion hallituksen valiokunta oli ehdottanut, että vakuutus järjestettäisiin yksityisten vakuutusyhtiöiden toimesta siten, että vakuutus ei olisi pakollinen.

Vielä tiistai-iltaan mennessä ei ollut täysin selvä josko valiokunnan päätös oli yksimielinen tai ei. Kuitenkin eräät tarkkailijat ovat sitä mieltä että työväestön taholta ei suostuta ehdotukseen, minkä mukaisesti ei tehtäisi vakuutusta pakolliseksi ja kaikkia ihmisiä koskevaksi huolimatta heidän varallisuudestaan.

1,300 Länsi-Saksan naisen sterilisoinnista ei tuomiota

Berliini. — Länsi-Saksan korkeimman oikeuden tuomari tri Else Koffka vapautti täällä tiistaina syytöksestä erään lääkärin, joka oli tunnustanut sterilisoineensa 1,300 naista vv. 1946—1961.

Naistuomari sanoi ettei ollut olemassa mitään laillista perustaa kuritustuomion langettamiseksi lääkärille, joka oli suorittanut sterilisoinnit itse naisen pyynnöstä.

54 vuoden ikäinen kolmen lapsen isä tri Axel Dohrn tunnusti, että hän oli sterilisoinut (tehnyt hedelmättömäksi) nämä naiset sairaalassaan Ala-Saksassa. Hän sanoi toimittaneen tarpeelliset leikkaukset vain pelastaakseen heidän terveytensä tai heidän avioliittonsa.

Tri Dohrn tuomittiin viime marraskuussa kuudeksi kuukaudeksi vankeuteen syytettynä siitä, että hän oli aiheuttanut ruumiillista vahinkoa 40 tapauksessa niistä 149:stä mitkä syyttäjätaholta esitettiin.

Näissä tapauksissa tri Dohrnin väitetään sterilisoineen nämä naiset potilaiden ollessa siitä tietämättömiä.

Länsi-Saksan sosdemeille vaalivoittoja

Frankfurt. — Viikon alussa Länsi-Saksassa pidetyissä kunnallisvaaleissa merkittiin huomattavia voittoja sosialidemokraateille.

Kolmessa osavaltiossa pidetyt vaalit muodostuivat viimeiseksi eri puolueiden väliseksi voimankoetukseksi ennen ensi syksynä toimitettavia parlamentin vaaleja.

Länsi-Berliinin pormestari Willy Brandtin johtamat sosialidemokraatit ovat nyt voimakkaimmassa asemassa Saarissa ja ovat vallanneet huomattavasti alaa myös Hessenissä. Reininmaalla he olivat lähellä saada enemmän edustajapaikkoja kuin annettiin kristillisdemokraateille.

Neuvostoliitto tilasi lisää vehnää Canadasta

Winnipeg. — Canadan vehnälautakunta ilmoitti tällä viikolla, että Neuvostoliitto oli ostanut 10,600,000 bushelia vehnää ja vehnäjauhoja Canadasta.

Tilauksen arvo on noin $21,000,000. Tilatun vehnän ja vehnäjauhojen perille toimittaminen aloitetaan St. Lawrencen ja itärannikon satamien kautta ensi kuussa.

Kysymyksessä on 250,000 metritonnia vehnää ja 25,000 metritonnia vehnäjauhoja.

Tämän nyt allekirjoitetun sopimuksen mukaisesti vehnä voidaan toimittaa joko Neuvostoliittoon tai Kuubaan.

Vehnälautakunnan tiedotuksessa ei sanottu kuinka paljon tästä vehnästä olisi kuljetettava Kuubaan.

VIIME TIEDOT

Oshawa. — General Motors-yhtiön täkäläisellä canadalaisella tehtaalla kutsuttiin eilen takaisin töihin 11,250 työläistä kun saapui tieto, että yhdysvaltalainen emäyhtiö oli päässyt sovintoon työläistensä kanssa, jotka United Auto Workers-union johdolla olivat vaatineet uutta työehtosopimusta. General Motors-yhtiön taholta ilmoitettiin täällä, että mahdollisesti ensi maanantaihin mennessä voidaan aloittaa täydellinen tuotanto uudelleen jos siihen mennessä voidaan saada Yhdysvalloista riittävästi niitä autonosia, joita tarvitaan täällä autojen tuottamiseen. Kuitenkin canadalaisten autotyöläisten työehtosopimus General Motors-yhtiön kanssa päättyy ensi lauantaina, joten on todennäköistä, että tällä puolella rajaa (Yhdysvaltojen ja Canadan) on aloitettava työehtosopimusneuvottelut autontuottajafirman ja sen työläisiä edustavan union välillä.

Moskova. — Neuvostoliittolaiset johtajat ovat päättäneet järjestää siten, ettei koskaan enää tulevaisuudessa tule tapahtumaan siten, että kommunistipuolueen sihteerinä ja Neuvostoliiton pääministerinä tulee olemaan yksi ja sama henkilö, ilmoitettiin hallituspiirissä eilen. Vain edesmennyt Josef Stalin ja viralta äskettäin poistunut Nikita Hrushtshev ovat olleet miehiä, jotka ovat olleet samoissa viroissa samanaikaisesti.

Eläkelain hyväksymistä vielä edelleen viivytetään

Ottawa. — Canadan eläkesuunnitelma tuli uudelleen esille liittoparlamentin alahuoneessa tällä viikolla, mutta voinee useiden tarkkailijain mielestä kulua vielä useita kuukausia ennenkuin keskustelu tästä johtaa lopulliseen päätökseen.

Viime vuonna esitettiin aikaisempi versio suunnitelmasta liittoparlamentin alahuoneelle, mutta siitä luovuttiin silloin kun Quebecin maakuntahallitus ilmoitti omasta suunnitelmastaan eläkkeiden järjestämiseksi sen maakunnan asukkaille. Samoin ilmoitettiin Ontarion maakunnan taholta, että sinne luodaan itsenäistä eläkejärjestelmää. Täten maakuntien ja liittohallituksen välillä oli ryhdytty neuvotteluihin siitä minkälainen eläkejärjestelmä olisi kaikille osapuolia tyydyttävä.

Terveys- ja sosiaalihuoltoministeri Judy LaMarsh esitti tiistaina ehdotuksen päätöslauselmaksi, millä hyväksyttäisiin lakiehdotuksen esittäminen kompromissisuunnitelmana.

Uusdemokraatti Stanley Knowles (Winnipeg North Centre) tervehti sitä, että asia oli uudelleen otettu esille parlamentin alahuoneessa ja hän sanoi, että parlamentin alahuoneen uusien sääntöjen mukaisesti päätöslauselmaehdotuksesta ei voida keskustella kuin yhden päivän aikana.

Pääministeri Lester Pearson sanoi, että hän toivoi jotta päätöslauselmaehdotuksesta voitaisiin keskustella mahdollisimman aikaisin. Kuitenkin alahuoneen edessä olevien kysymyksien paljouden johdosta on mahdollista, että siitä ehdotuksesta eläkelaiksi tulla keskustelemaan pitempään aikaan.

Hallituksen taholta on jo ilmoitettu, että sen aikomuksena on lähettää ehdotus laiksi sen toisen lukemisen jälkeen parlamenttaarisen valiokunnan pohdittavaksi.

Terveysministerin ehdotuksessa päätöslauselmaksi sanotaan:

"On soveliasta esittää ehdotus laiksi, joka tunnettaisiin nimellä Canadan eläkelaki (Canada Pension Act) perustaakseen Canadassa täydellinen eläkesuunnitelma, mistä nauttisivat kaikki siihen osallistuvat henkilöt."

Terveysministerin ehdotuksessa päätöslauselmaksi lisäksi aikaisemmat ajatukset siitä miten eläkesuunnitelma tulisi toteutettavaksi ja miten eläkerahastoon käytettyjä varoja tultaisiin käyttämään erinäisten hallitusportaiden hyväksi sekä se, että itse eläkesuunnitelman hallinnolliset kulut maksettaisiin niin työnantajan kuin työläistenkin siihen luovuttamista varoista.

YKn palveluksessa ajoittain yli tuhat kirjeenvaihtajaa

Helsinki. — Tällä hetkellä ei liene olemassa mitään mahdollisuuksia saada aikaan korjauksia tai muutoksia YK:n peruskirjan määräyksiin, vaikka sellaiset ehkä olisivat aiheellisia sen kokemuksen valossa, mikä YK:n tähänastisen toiminnan aikana on saatu. Siihen tarvittavaa yksimielisyyttä ei nykyisin ole olemassa. Sen sijaan on eräisiin muutoksiin pyritty ja osittain päästykin tulkintateitse, minkä peruskirjan joissakin kohdin väljä tai epämääräinen sanonta on tehnyt mahdolliseksi, sanoi hovioikeuden neuvos Saario esitelmöidessään viime sunnuntaina päättyneessä Suomen YK-liiton lehdistöseminaarissa.

YK:n tiedoitustoimintaa harjoitetaan nykyisin kolmella päälinjalla, kertoi YK:n tiedotustoimiston apulaisjohtaja Birger Hallden Kööpenhaminasta. Organisatorisesti on OPI jaettu kolmeen osastoon: lehdistö ja julkaisut; radio ja filmipalvelu sekä ulospäin hoidettavat yhteydet.

YK:n päämajassa New Yorkissa on noin 300 vakituista kirjeenvaihtajaa. Kun jotakin erikoisen tärkeätä tapahtuu, saattaa kirjeenvaihtajien lukumäärä nousta toiselle tuhannelle. YK:n Eurooppatoimistossa Genevessä työskentelee puolestaan noin 100 kirjeenvaihtajaa, sanoi apulaisjohtaja Hallden.

Kaikki tärkeimmät kokoukset lähetetään suorina radiolähetyksinä. Radio-osastolla on palveluksessaan 200 kirjeenvaihtajaa huolehtimassa näistä useilla kielillä radioitavista lähetyksistä. Televisio- ja filmipalveluun kiinnitetään myös suurta huomiota. Arkistossa onkin miljoona filmimetriä maailman eri puolilta, kertoi apulaisjohtaja Hallden.

Iltapäivällä tutustuivat seminaarin osanottajat eduskunnan kirjaston järjestämään YK:n julkaisujen näyttelyyn, jota esitteli maisteri Aili Jalava.

Intiaaninuorukaiset vapaaehtoisesti vankilaan saadakseen syödä

Toronto. — Lainlaatijakunnan asiaa tutkimaan nimitetylle valiokunnalle sanottiin tiistaina, että lukuisat Ontarion intiaanit ovat tahallisesti suorittaneet rikoksia jotta he pääsevät vankilaan, missä heillä olisi saatavissa ruokaa, vaatetusta ja suojaa sekä mahdollisuus oppia jonkinlainen ammatti.

Intiaanien ja eskimojen kysymyksiä pohtivan yhdistyksen, Indian-Eskimo Association of Canadan, johtaja E. R. McEwan sanoi, että neljännesosa Canadan intiaaneista asustaa Ontariossa, mutta siitä huolimatta maakunnassa on kiinnitetty vähemmin huomiota heidän kohtaloonsa kuin muissa Canadan maakunnissa.

Hän valitti erikoisestikin sitä, että intiaanien asunto-oloja ei ole parannettu tarpeellisessa määrässä. Hän myönsi, että joitakin yrityksiä oli tehty, mutta sanoi, että ne ovat suuresti puutteellisia.

Mr. McEwan sanoi, että intiaanien reservaatioilla oli nähtävissä suuntautuminen kohti ihmissuvun hävittämistä. "Minkälaiset opintomahdollisuudet ovat nuorilla ihmisillä sellaisissa paikoissa kuin Moosonee?", kysyi hän.

Hän kertoi eräästäkin lapsesta joka oli yrittänyt opetella yksihuoneisessa asunnossa, missä asui kuusi muuta ihmistä ja minkä ainoana valotuskeinona oli yksi öljylamppu. "On jokseenkin mahdoton päästä yli kuudennen luokan opetustasoon", sanoi McEwen.

Myös toiset valiokunnan jäsenet arvostelivat sitä, että Moosoneen intiaanit olivat joissakin tapauksissa pakoitettuja kantamaan ruoka ja juomavetensä jopa mailin etäisyydestä ja sitä, että minkäänlaista jätteiden hävittämislaitosta ei ollut olemassa.

Mr. McEwen korosti samalla sitä, että vaikka intiaaneja tulisi pitää Canadan ensimmäisinä kansalaisina, niin heille on tarjottu liittohallituksen taholta vain muutamilla seuduilla mitä puutteellisimmat mahdollisuudet elintasonsa kohottamiseksi.

Intiaani-Eskimo-yhdistys huomautti lisäksi, että vaikka intiaanit siirtyisivät asumaan kaupunkialueille, niin sekään ei korjaisi tilannetta, sillä he ovat vielä kykenemättömiä sopeutumaan kaupunkilaiselämään.

Hän oli sitä mieltä, että tämän tilanteen korjaamiseksi olisi varustettava reservaatiot riittävillä yleishuoltolaitoksilla — tämä siitä syys

(Jatk. 4 siv.)

Etelä-Vietnamin hallituskriisi jatkuu

Saigon. — Viikon alussa ilmoitettiin, että Etelä-Vietnam oli edelleenkin vailla hallitusta ja että Phan Khan Suu oli luvannut ottaa vastaan presidentin viran vain sillä ehdolla, että hänet vapautettaisiin siitä muutamien kuukausien kuluttua. Hän ei nimittänyt mitään siviilihenkilöä yrittämään uuden hallituksen muodostamista.

Kenraalimajuri Nguyen Khanh, joka erosi pääministerin toimesta viime lauantaina matkusti ilmateitse viikon alussa Cap St. Jasquesiin keskustellakseen sotilasjohtajien kanssa ilmeisestikin siinä mielessä, että siten voitaisiin uudelleen saavuttaa sotilasjohtajien yhtenäisyys, joka on osoittanut huomattavaa rakoilua viime aikiina.

Annettujen tietojen mukaan Khanh on edelleen Etelä-Vietnamin sotavoimien johtaja taistelussa vasemmistolaisia aineksia vastaan.

Yhä lisää yhdysvaltalaista pääomaa virrannee Canadaan

Washington. — Yhdysvaltalaiset yhtiöt odottavat, että ne kykenevät tänä vuonna sijoittamaan noin $1.5 miljardia lisää canadalaiseen teollisuuteen.

Canadassa toimien ulkomaalaisesti omistettujen alayhtiöiden myynnit lisääntyivät v. 1963 huomattavasti, $10.3 miljardilla, eli $1 miljardilla siitä mitä niiden myynnit olivat v. 1962.

Yhdysvaltain kauppaministeriön tiedotuksessa odotetaan, että ulkomaasijoitukset tulevat lisääntymään v. 1965 mennessä nousten ehkä $5.6 miljardiin, kaikkiin ulkomaihin yhteisesti. Tämä olisi 16 prosenttia suurempi sijoitusmäärä kuin v. 1963.

Huomattava osa tästä sijoituksesta suuntautunee Eurooppaan. Kuitenkin Canadaan siirtyvän yhdysvaltalaisen pääoman määrä voinee nousta $1.5 miljardiin, tehdasteollisuuteen sijoitettavan yhdysvaltalaisen pääoman noustessa $710,000,000:iin eli kolmasosaa suuremmaksi mitä yhdysvaltalaisen tähän tarkoitukseen Canadaan sijoitetun uuden pääoman määrä oli vuonna 1963.

Yhdysvaltain kauppaministeriö ilmoitti, että Yhdysvaltalaisen pääoman canadalaiseen öljy- ja vuoriteollisuuteen sijoittuminen jatkuu huomattavalla tasolla.

Yhdysvaltalaisten ulkomailla omistamien alayhtiöiden myynnit nousivat v. 1963 yli $31 miljardiin, mistä summasta Canadassa toimivien näiden yhtiöiden osalle lankesi noin kolmasosa.

Ministeriön tiedotuksessa sanottiin lisäksi, että yhdysvaltalaisten omistamien ulkomailla toimivien yhtiöiden myynnit Yhdysvaltoihin eivät ole muuttuneet suurestikaan sitten v. 1957, niiden ollessa noin $1 miljardi vuosittain. Canadassa toimivien näiden yhtiöiden osuus tästä on $750,000,000 vuosittain.

KOLMAS ENTINEN PORMESTARI SAI "PUHDISTUKSEN"

Bracebridge. — Poliisituomari Albert Marck, joka jo aikaisemmin päätti kahdessa tapauksessa alustavissa kuulusteluissa, että Sudburyn entistä pormestaria, Leo Landrevillea ja Bracebridgen entistä pormestaria, Glen Coatesia, ei voida saattaa oikeuden eteen syytettynä asemiensa väärinkäyttämisestä jakeluoikeuksien Northern Ontario Natural Gas-yhtiölle myöntämisen yhteydessä, päätti täällä tiistaina ettei myöskään Bracebridgen entinen pormestari Wanda Miller ollut syyllistynyt tekoihin, joista kaikkia näitä aikaisemmin syytettiin.

Täten Wanda Miller vapautui oikeudenkäynnistä. Hänen väitettiin ottaneen vastaan 150 mainitun kaasuyhtiön osaketta siinä mielessä, että hän olisi edesauttanut kaasuyhtiötä saamaan kaasun jakeluoikeudet tässä kunnassa.

Tuomari Marck sanoi ettei ollut olemassa "hitustakaan todisteita" siitä, että mrs. Miller olisi vastaanottanut osakkeita sillä ehdolla, että hän yrittäisi vastustaa kaasunjakeluoikeuden myöntämistä Consumers-kaasuyhtiölle, joka silloin (v. 1956) kilpaili näiden jakeluoikeuksien saamisesta Northern Ontario Natural Gas-yhtiön kanssa.

Samalla kuitenkin tuomari Marck huomioi, ettei ollut ollenkaan kyseenalaista etteikö mr. Miller saanut 150 Northern Ontario Natural Gas-yhtiön osaketta maksamatta niitä, mutta hänen mielestään se sellaisenaan ei ollut mikään rikos.

Levottomuuksia Sudanissa; Yhdysvaltain lähetystötalo uhattu polttaa

Khartoum. — Sudanin hallituksen asejoukot ryhtyivät vartioon Yhdysvaltain lähetystötalon ympärille tällä viikolla sen jälkeen kun sudanilaiset opiskelijat uhkasivat polttaa sen.

Yhdysvaltain viranomaiset ovat määränneet jotta yhdysvaltalaisten on pysyteltävä poissa kaduilta, paitsi välttämättömissä virantoimituksissa ollessaan jottei olisi mitään mahdollisuuksia välikohtauksien sattumisista.

Etiopian keisarin Haile Selassien vierailu peruutettiin alkuviikolla kun täällä tapahtui mielenosoitus, minkä yhteydessä kuoli 6 ihmistä. Aikaisemman suunnitelman mukaisesti Selassie olisi viipynyt täällä 24 tuntia. Uutta vierailun tapahtumisaikaa ei ole vielä määrätty.

Hallituksen taholta on ilmoitettu, että sen asejoukot käyttävät väkivaltaa mielenosoittajia vastaan ja että kulkukieltoa rikkovat henkilöt ammutaan.

Neljä päivää kestäneissä mielenosoituksissa ilmoitetaan 8 ihmisen saaneen surmansa ja 71 loukkaantuneen.

Yhtenä syynä viimeaikaisten mielenosoituksien syntyyn on se että hallituksen joukot ovat jo vähintään vuoden ajan yrittäneet tukahduttaa maan eteläosissa asuvien tummien heimolaisten kapinan Khartoumissa olevaa muhamettilaista hallitusta vastaan.

17 MAATA POHTIMAAN "RAUHANVOIMIA"

Ottawa. — Seitsemän'oista maata joilla on kokemusta YKn rauhansäilytystoiminnassa, on hyväksynyt Canadan ehdotuksen osallistumisesta asiaa käsittelevään konferenssiin. Kaikkiaan näitä kutsuja on lähetetty 27 maalle.

Ulkoministeri Paul Martin ilmoitti parlamentin alahuoneessa, että kutsu on saanut innoittavan vastaanoton ja että hän on optimistinen siitä, että vielä lisää maita ilmoittaa valmeudestaan osallistua konferenssiin, joka on suunniteltu pidettäväksi marraskuun 2—6 päivinä.

Mr. Martin selosti, että tarkoituksena on tarkistaa tätä toimintaa ja asiaan liittyviä teknillisiä sekä käytännöllisiä kysymyksiä.

Hän vihjasi, että konferenssiin osallistuu pääasiallisesti YKn rauhansäilytystoimintaan osallistuneiden maiden sotilasasiantuntijoita. Tarkoituksena ei ole keskustella poliittisista vaikutteista näihin asioihin. Sellaisten asioiden käsittely jätetään tämän konferenssin taholta YKn pohdittavaksi. Samalla ulkoministeri vakuutti ettei ole kysymys vakinaisen YKn rauhansäilytysjoukon perustamisesta.

Rhodesia uhkaa "itsenäistyä" valkoihoisten herramaana

Lontoo. — Britannian hallitus vetosi keskiviikkona Etelä-Rhodesian valitsijoihin kehoittaen heitä äänestämään valkoihoisten herravaltaan pyrkivää pääministeri Ian Smithiä ja hänen puoluettaan vastaan.

Zambiasta vastikään palannut Britannian kansojenyhteisön sihteeri, Arthur Bottomley sanoi Britannian työväenhallituksen toivovan, että sisäinen painostus pakottaisi Etelä-Rhodesian hallitusvaihdokseen.

Pääministeri Harold Wilson julkaisi keskiviikkoaamuna julistuksen, jossa varoitetaan niistä vaaroista mitkä nousevat siitä, jos Etelä-Rhodesia julistautuu yksipuolisesti "itsenäiseksi" valkoihoisen vähemmistön hallitsemaksi maaksi. Tämä vetoomus esitettiin erikoisesti Etelä-Rhodesian hallitseville väestöryhmille, siis valkoihoisista koostuvalle pienelle vähemmistölle.

Julistuksessa sanotaan, että sellainen "itsenäisyysjulistus" olisi avoin uhmaus- ja kapinatoimenpide, mikä jättäisi Etelä-Rhodesian asiallisesti puhuen ilman ketään ystäviä suuressa vihamielisessä maanosassa ja aiheuttaisi maalle tuhoisaa talousvahinkoa.

Mr. Bottomley sanoi tiistai-iltana, että Britannian hallitus tulisi pitämään valtiopetoksena sitä jos brittiläiset yhtiöt jatkaisivat pääomansa sijoittamista Etelä-Rhodesiaan sen jälkeen kun (joka näyttää nyt hyvin mahdolliselta) pääministeri Ian Smithin johtama hallitus julistaa maansa itsenäiseksi ja Britannian siirtomaavallanalaisuudesta vapautuneeksi.

Etelä-Rhodesiassa (nykyään Rhodesia — liiton hajoamisen jälkeen) on 3,600,000 tummaihoista asukasta, joilla ei ole ollut mitään sanomista maan hallintaan nähden. "Oikeutta" on jakanut ainoastaan 221,500 valkoihoista ihmistä edustava joukko.

Kirjaltajalakonrikkureita määrätty lähtemään maasta

Siirtolaisuusministeri määrännyt USA:sta saapuneet ammattilaisrikkurit kotiinsa

Toronto. — Toronton kirjaltajien unio tervehti tiistaina tiedotusta, että siirtolaisuusministeri Rene Tremblay oli ilmoittanut, että seitsemän Yhdysvalloista Toronton sanomalehtien palvelukseen saapunutta kirjaltajaa on määrätty poistumaan Canadasta.

Union taholta on syytetty, että nämä ovat ammattilaisia lakonrikkureita.

Siirtolaisuusministeri ilmoitti tästä vastauksena Uuden Demokraattisen puolueen johtaja T. C. Douglasin esittämään kysymykseen.

Eräs siirtolaisuusministeriön torontolainen virkailija ilmoitti, että näille seitsemälle yhdysvaltalaiselle lähetetään tällä viikolla kirjeet, joissa ilmoitetaan heille, että heitä ei hyväksytä siirtolaisina Canadaan.

Toronton kirjaltajille uusi neuvottelukomitea

Toronto. — Toronton kolmen päivälehden kirjaltajat ovat näiden lehtien antaman tiedon mukaan nimittäneet uuden neuvottelukomitean siinä mielessä, että se mahdollisesti voisi aikaansaada ratkaisun 15 viikkoa kestäneessä työmaariidassa.

Sanomalehtikustantajat ovat vielä tähän asti vaatineet kiven kovaa, että kirjaltajien on hyväksyttävä heidän asettamansa ehdot, jotka eivät ole missään mielessä kirjaltajien mielenmukaisia.

Saatujen tietojen mukaan kirjaltajien union presidentti Robert McCormack oli ehdottanut neljä tuntia kestäneessä Labor Templessä pidetyssä kokouksessa, että jos kirjaltajien union neuvottelukomitea ei ole onnistunut järjestämään neuvottelujen jatkumista kustantajien kanssa, niin siinä tapauksessa olisi nimitettävä uusi neuvottelukomitea.

Uudessa komiteassa on yksi entisen komitean jäsen, Star-lehden Ray Illing. Uusina jäseninä ovat Globe and Mailin John Aitken ja Telegramin Joseph Goldblatt. Edellisessä komiteassa oli kuusi jäsen'ä.

Nyt valitun komitean tarkoituksena on saada neuvottelut aloitetuksi uudelleen työministeriön neuvotteluvirkailija Louis Finen välityksellä.

Aivoleikkaus tavallisella taltalla

Southampton, Englanti. — Talttaa jo poraa käytettiin apuna loukkaantuneelle merimiehelle suoritetussa aivoleikkauksessa.

Vuorolaiva Northern Starin miehistöön kuuluva 22-vuotias John Bridgman oli sukeltanut uima-altaaseen korkealta parvekkeelta Tahitissa erään vedenlyönnin jälkeen. Hän loukkasi päänsä uimaaltaan pohjaan. Seuraavana päivänä miestä ei saatu hereille. Aluksen lääkäri totesi hänen saaneen vaikean aivotärähdyksen. Hän suoritti viisi ja puoli tuntia kestäneen leikkauksen sähkökojeosastolta lainaamallaan poralla ja konehuoneesta lainaamalla taltaalla.

Merimies on toipunut hyvin, mutta kestänee jonkin aikaa ennen kuin hän voi palata merille.

Johnsonin etumatka 3—1

New York. — Oikeistolainen lehti "The New York Daily News", kertoi julkaistujen koeäänestystulosten yhteydessä, että New Yorkin valtion äänestäjät kanattavat presidentti Johnsonia suhteessa 3—1 republikaanien ehdokasta Barry Goldwateria vastaan. Lehti perusti johtopäätöksensä 10,000 hengen otannon tuloksiin.

Jugoslavia: muutokset NLn sisäinen asia

Belgrad. — Jugoslavian ulkoministeriön edustaja sanoi äskettäin, että Neuvostoliiton johdossa tapahtuneet muutokset ovat Neuvostoliiton sisäinen asia.

Ulkoministeriön edustaja Dusun Blagajevid sanoi AFP:n edustajalle myöntämässään haastattelussa: "Ulkopolitiikan kannalta on mielestämme erittäin merkittävää se, että Neuvostoliiton johtajat ovat virallisesti ilmoittaneet jatkavansa rauhanomaisen rinnakkaiselon ja kansainvälisen yhteistyön politiikkaa".

Valaanpyytäjämaat eivät päässeet sopimukseen

Oslo. — Maailman valaanpyyntimaiden konferenssi, mikä oli suunniteltu alkavaksi täällä tällä viikolla, on peruutettu epämääräiseksi ajaksi sen jälkeen kun Japanin ja Neuvostoliiton taholta oli vastattu näillekin maille esitettyihin tiedusteluihin. Valaanpyyntimaiden kesken on ilmennyt vakavaa erimielisyyttä kuotakysymyksistä, erikoisestikin antarktiikan tulevan kauden valaanpyyntikuotiin nähden.

Vastalause Espanjaan

Ruotsin älymystön edustajat esittivät jokin aika sitten sähkeessään vastalauseensa Espanjan Tukholman suurlähetystölle ja tiedoitusministerille Madridiin pahoitellen sitä tapaa, jolla Espanjan viranomaiset kohtelevat oikeudenkäynnissä Madridissä syytettynä olevaa espanjalaista runoilijaa Carlos Alvarezia.

Alvarezia syytetään kiihotuksesta. Yleinen syyttäjä vaati oikeudenkäynnin alussa, että Alvarez tuomittaisiin kolmeksi vuodeksi vankilaan ja maksamaan 50,000 pesetaa sakkoa.

Vastalausesähkeen ovat allekirjoittaneet Stig Carlson, Kjell A. Johansson, Artur Lundkvist, Maria Wine, Göran O. Eriksson, Bo Strömstedt ja Björn Nilsson.

Charlie Chaplin Skandinaviaan

Tukholma. — Charles Chaplin ja hänen puolisonsa Oona tulevat Tukholmaan 1—3 marraskuuta. Chaplinin seurassa on myös hänen englantilainen kustantajansa Max Reinhart.

VAPAUS (LIBERTY)
INDEPENDENT LABOR ORGAN OF FINNISH CANADIANS
Established Nov. 6, 1917
Editor: W. Eklund Manager: E. Suksi
Telephone: Office 674-4264 — Editorial 674-4265
Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Co. Ltd., 100-102 Elm St. West, Sudbury, Ontario, Canada. Mailing address: Box 69
Advertising rates upon application, translations free of charge.
Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.
Member of the CANADIAN LANGUAGE PRESS CLUB

TILAUSHINNAT
Canadassa: 1 vk. $9.00, 6 kk. $4.75, 3 kk. 2.75 — USA:ssa 1 vk. $10.00, 6 kk. $5.25 — Suomessa: 1 vk. 10.50, 6 kk. 5.75

Canada ja olympialaiset

Canadalaiset yleensä voivat olla kiitollisia urheilijaimme sijoittumisesta ja saavutuksista Tokion olympialaisissa. Tässä mielessä meidän lehtemme Vapaus liittyy niihin ymmärtäväisiin canadalaispiireihin, jotka onnittelevat lämpimästi Tokion olympialaisiin lähetettyjä urheilijoitamme.

Kuten "urheilukärpäsen pureman" saaneet lukijamme tietävät, canadalaiset menestyivät nyt entistä paremmin olympialaiskisoissa, mistä he saivat "saaliikseen" neljä mitalia, yhden kultaa, kaksi hopeaa ja yhden pronssin. Sen lisäksi canadalaisjoukkueessa oli monta nuorta ja lupaavaa "urheilutainta", jotka maailmanvalioiden joukossa eivät päässeet vielä näkymään. Mainittakoon heistä erikoisesti nuoret uimarimme, jotka edustivat mielestämme maatamme erittäin kunniakkaasti, vaikka eivät vielä päässeetkään prenikoille. Samanlaisia esimerkkejä voitaisiin esittää muiltakin aloilta. Kahdeskymmenes ensimmäinen sija maitten välisessä pistekilvassa on Canadalle hyvä ja kunnioitettava saavutus. Se on sitäkin parempi tulos jos pidetään mielessämme se Noakin aikaiset olosuhteet, missä canadalainen nuoriso joutuu vielä herran vuonna 1964 amatööriurheilua harrastamaan.

Ei ole nimittäin sattuma, että esim. Suomi, jonka väkiluku ei ole paljon muuta kuin neljännes Canadan väkiluvusta, ajoi Tokiossakin Canadan ohi ja sijoittui kansojen välisessä kilpailussa kolmella kultamitalilla sekä muilla saavutuksilla kuudenneksitoista.

MISTÄ ON KYSYMYS?

Canadian Pressin maanantaisessa Tokion uutisessa iskettiin mielestämme naulan kantaa kun siinä selostettiin Canadan urheilukuorman suhteellisen vaatimattomien saavutusten perusteita seuraavasti:

— Jos canadalaiset haluavat enemmän olympiamitaleja, se vaatii enemmän rahaa, parempia välineitä, enemmän yleisökannatusta (yleisön mielenkiintoa) ja enemmän rohkaisua sille, että canadalaiset urheilijat osallistuvat kansainvälisiin kilpailuihin.

"Canadalaiset voivat puhua fyysillisestä kunnosta kunnes tulevat sinisiksi kasvoiltaan, mutta minä en tiedä, miten se (fyysillinen kunto) on saavutettavissa ilman asianmukaisia välineitä", sanoi Canadan winnipegilainen yleisurheilujoukkueen johtaja Jim Daly.

Ja edelleen: "Me kuulemme puhuttavan paljon kulttuuri- ja tiedesuunnitelmista vuoden 1967 satavuotisjuhlien valmistelujen yhteydessä, mutta emme mitään urheilusta." Daly ehdotti puolestaan, että Canadan satavuotisjuhlien yhteydessä rakennettaisiin ainakin "kaksi kenttärakennusta" amatööriurheilun edistämiseksi.

"Neljän vuoden kuluessa on kova kilpailu kansainvälisten kisojen edustuspaikoistamme jos nämä välineet rakennetaan", sanoi Daly. Hänen mielestään oli tässä yhteydessä erikoisesti sellaiset laitokset, joissa voidaan niin talvella kuin kesälläkin harjoitella yleisurheilun eri lajeja. Mr. Dalyn arvion mukaan sellaisen urheilupaikan rakentaminen, minkä katto olisi noin 20 jalan korkeudessa, tulisi maksamaan ainakin $500,000.

Täydentäkseen edelläkerrottua, torontolainen Bill Gairdner, joka meni olympialaisissa kymmenottelun läpi, sanoi puolestaan: "Urheilija ei voi kerta kaikkiaan asua Canadassa. Ei ole mitään paikkaa seiväshyppyjen ja aitajuoksun tai minkään muunkaan urheilulajin harjoittelua varten."

"Canadalaiset urheilijat tarvitsevat enemmän kansainvälisiä kilpailuja henkisesti ja fyysillisesti lujittuakseen."

Canadan olympialaiskomitean torontolaisen presidentin, Jim Worralin kerrotaan sanoneen, että canadalaisyleisön "täytyy tulla täydestä sydämestään amatööriurheilun tueksi Canadassa niin rahallisesti kuin muutenkin". Hän kehoitti canadalaisia tukemaan olympiakomiteaa ja muita urheilulaitoksia. "Olen kuullut joidenkin täällä huomauttavan, että meidän urheilijamme pääsivät vain hädin tuskin loppukilpailuihin voittamatta mitään mitaleja."

"Minun täytyy sanoa, että kuka tahansa olympialaisten loppukilpailuun päässyt urheilija on maailmanlaajuisesti ansioitunut urheilija. Canadalaisten tulisi olla ylpeitä sellaisista urheilusaavutuksista. Me katselemme jo luottamuksella tulevaisuutta vakuuttuneina, että vuoden 1968 olympialaisissa me sijoitumme vieläkin paremmin.

"Tähän päästäksemme Canadan kansan ja erikoisesti urheiluasioihin kiintyneiden hallintoelinten täytyy herätä ja huomioida mitä tehdään muissa maissa."

"Amatööriurheilulle tarvitaan finanssitukea -liittohallitukselta, ja mikä tärkeintä, Canadan kansalta. Canadalaiset haluavat olla ylpeitä urheilijoistaan. Ne, jotka on lähetetty olympialaisiin, ovat parantaneet huomattavasti tasoaan. Mutta meidän täytyy vetää enemmän canadalaisia kaikenlaisiin amatööriurheilukilpailuihin ja siinä tarvitaan rahaa ja järjestöä . . ."

KYLMÄ TOTUUS

Kukaan amatööriurheiluun kiintynyt canadalainen ei voi esittää mitään vastaväitteitä yllämainituista asioista. Amatööriurheilu laahustaa Canadassa pahanpäiväisesti nimenomaan siksi, kun amatööriurheilulle ei ole annettu Canadassa eikä anneta vieläkään sille kuuluvaa arvoa. Amatööriurheilua on monissa vaikutusvaltaisissa piireissä miltei pilkattu antamalla ymmärtää, ettei se ole mitään olutkaupustelun kanssa ylimainostettuihin ammattikilpailuihin verraten.

Kuvaavana seikkana siitä, miten suuria korjauksia tarvitaan, voidaan mainita esimerkiksi täältä Sudburysta se tosiasia, että Alertsin-kentän nimellä tunnettu urheilukenttä, minkä rakentamiseksi ja kunnostamiseksi on käytetty sievoisia summia ja suunnattoman paljon talkootyötuntimäärä, joudutaan nyt myymään asuntotonteiksi tai johonkin "liiketarkoitukseen" siksi kun tämän urheilukentän verot ovat niin korkeat, ettei mikään kansalaisjärjestö voi sitä enää ylläpitää! Ja vaikka kaupungin siinä osassa ei ole ainoatakaan leikkikenttää lasten käytettäväksi, nuorison urheilukentästä puhumattakaan, kaupungin hallinto ei ole muka löytänyt riittävästi varoja sen käyttöönsä ottoa varten sittenkään, vaikka kenttää on tarjottu kaupungille miltei pilkkahinnasta sillä ehdolla, että se säilytetään nuorison urheilupaikkana. Tässä on kysymys valmiin urheilukentän käytäntöönottamisesta vaivaisen 30—40 tuhannen dollarin hinnasta, mutta sellaista rahamäärää ei löydy muka mistään?

Tai ottakaamme toinen esimerkki. Täällä paikallisesti oli televisiosta seurattava erikoista lasten ohjelmaa, ken halusi saada edes kurjia olympiauutisia Tokiosta? Siten madallettiin olympialaiskisojen arvo lastenohjelman tasolle.

K a n s a laiskunnan hyväksi vuosikymmeniä toimineilta urheiluseuroilta kielletään kaikenlainen valtiollinen apu. Sen sijaan kun esimerkiksi Suomessa ja lukemattomissa muissa maissa, valtion ja kuntien toimesta varataan urheilukentät ja muut urheilupaikat vapaastiurheilevan nuorison käyttöön, canadalaisten urheiluseurojen täytyy tulla toimeen "omillaan" ja maksaa vielä kalliita kunnallisveroja urheilukentistä ja muista urheilupaikoista, joita urheilutoiminta välttämättömästi tarvitsee.

Totta on, että nyt on ruvettu kiinnittämään hieman enemmän huomiota niin sanottujen tähtiurheilijain kehittämiseksi. Sekin on tärkeätä ja tervehdittävää. Mutta tulevan urheilumenestyksemme perustana on sittenkin se, että kaikenlainen amatööriurheilun pohja saadaan mahdollisimman leveäksi — että varataan miljoonille urheilutoimintaan kiintyneille nuorukaisille ja neitosille nykyaikaiset urheilupaikat ja välineet.

Siinä tarvitaan ennenkaikkea virallisen "yleisen mielipiteen" muuttamista ja siinä yhteydessä kaikkien canadalaisten apua ja tukea.

Leipää kuudelle miljardille ihmiselle

Ihmiskunnan väkiluku on lisääntynyt vuoteen 1900 mennessä vuosittain keskimäärin 0,1 prosenttilla. Nykyinen keskimääräinen väestönkasvu vuodessa on 1,7 prosenttia. Monissa maissa on väestönkasvu huomattavasti suurempi. Niinpä se useimmissa kehitysmaissa on 3 pros. paikkeilla. Monet tiedemiehet ovat tutkineet väestönkasvun ongelmaa lähinnä siltä kannalta, pystyykö maapallo elättämään yhä kasvavat miljoonansa. Greifswaldilainen professori Otto Rühle käsittelee tätä ongelmaa kirjassaan "Leipää kuudelle miljardille". Selostamme oheisena prof. Rühlen käsityksiä.

Luonnollinen väestönkasvu rakentuu syntyväisyys- ja kuolleisuusluvuista. Näihin lukuihin vaikuttavat monet sosiaaliset ja luonnontekijät. Ihmiskunnan biologinen uudistuminen riippuu ensisijassa 15 ja 50 vuoden ikäisten naisten määrästä, joka ratkaisee biologisesti mahdollisen syntyväisyysmäärän joka arvioidaan 45—50:ksi tuhatta asukasta kohden.

Kehitysmaissa päästään lähelle tätä biologista ylärajaa mutta toisaalta on maita, joissa syntyväisyys on huomattavan alhainen. Viimeisten 200 vuoden kokemukset taloudellisesti kehittyneissä maissa osoittavat, että syntyvyys laskee kehityksen mukaan. Samaan aikaan vähenee myös pikkulasten kuolleisuus. 18. vuosisadan loppuun mennessä kuoli Euroopassa noin neljännes vastasyntyneistä ensimmäisen ikävuoden aikana ja vähintään toinen neljännes kuoli ennen naimaikää. Kaksi sataa vuotta sitten kuoli kuusi lasta synnyttäneeltä äidiltä kolme lasta. Nykyään kiitos lääketieteen korkean tason jää sadasta lapsesta nykyään henkiin keskimäärin 99, niin että kuuden lapsen äiti yleensä saa kasvatetuksi kaikki lapsensa aikuisiksi.

Syntyvyyslukujen laskuun vaikuttavat myös naisen asemassa tapahtuneet muutokset. Nainen, jolla on enemmän oikeuksia kuin hänen esiäideillään, ei enää halua vihkiytyä koko elämänajaksi yksinomaan lapsilleen ja kodilleen. Hän tietää myös, että jokapäiväiseen leipään kuuluu muutakin kuin ruoka, ja sen hankkimiseen hän tarvitsee aikaa, voimia, tietoja ja ammattitaitoa, jota ei suuren lapsilauman keskellä ole mahdollista saada. Myös vaatimustason kasvulla on tässä merkitystä. Kaikki nämä tekijät vaikuttavat syntyvyyslukujen laskuun.

Kuitenkin on maissa, joiden asukkaat muodostavat yli puolet ihmiskunnasta, syntyvyysluku yli kolme promillea. Nämä kansat, joiden keskuudessa vaikuttavat nyt myös lapsikuolleisuutta vähentävät tekijät, ovatkin maapallon väestön päälisääjiä. Ei kuitenkaan ole epäilystä siitä, etteikö syntyvyys myös näissä maissa laske elintason kasvun mukana.

Kuolevaisuuslavut, toinen tärkeä väestönkasvuun vaikuttava tekijä, ovat lääketieteen ansiosta muuttumassa. Lääketieteen vaikutus tuntuu ennen muuta tartuntatautien kahlitsemisena. Teoriassa pystytään jo lääketieteen nykyisin keinoin tekemään loppu kaikista exogeeneistä, ulkokohtaisista tartuntasairauksista ja siten vaikuttamaan huomattavasti kuolleisuuslukuihin. Endogeenisten sairauksien — sydän-, verenkierto- ja hermosairauksien — suhteen on lääketieteellä vielä työkenttä edessään. Mutta myös tällä alalla on odotettavissa tuloksia, jotka vaikuttavat kuolleisuutta vähentävästi.

Ranskalainen Bourgeois-Pichet laskee että tartuntasairauksista vapautuneet kansat saavuttavat 78 vuoden keskimääräisen eliniän. Neuvostoliittolaiset tiedemiehet arvioivat rajaksi jopa 100 ja yli 100 vuotta.

Väestömäärän ennalta arvioiminen on hyvin monimutkaista, koska vaikuttavia tekiöjitä on monia. Siksi ovat YK:n kutsumat asiantuntijat esittäneet kolme eri vaihtoehtoa väestömäärien kasvusta. Alhaisimman arvion mukaan on maailman väkiluku vuonna 2,000 4.9 miljardia. Keskimääräinen arvioluku on 6,3 miljardia ja korkein 6.9 miljardia.

Englantilainen tilastomies E. C. Rhodes on laskenut, että maailman väkiluku vuonna 3,000 on viiden promillen vuosikasvun mukaan 442 miljardia ja vuonna 5000 9,496 biljoonaa (9,496 miljoonaa miljoonaa) Viimemainitun luvun mukaan olisi tiheys niin valtava, että jokaista asukasta kohden olisi käytettävä vain puolentoista neliömetrin pinta-ala.

Nämä laskelmat ovat tietenkin mielikuvituksellisia ja perustuvat olettamukseen, että väestönkasvu näin pitkinä ajanjaksoina pysyy samana. Todellisuudessa vaikuttavat monet hyvin vaihtelevat tekijät syntyvyys- ja kuolleisuuslukuihin. Voidaan pitää todennäköisenä, että kehittyneissä maissa havaittava väestönkasvun hidastumisen tendenssi rupeaa tuntumaan myös niissä maissa, missä väestönkasvu nyt on ennätyksellistä. Kuitenkin lasketaan, että väestö lisääntyy vielä v:n 2000 jälkeen. Alfred Sauvy pitää hyvin kyseenalaisena arviota, jonka mukaan maapallon väkiluku vuonna 2100 olisi 31 miljardia. Fritz Baade puolestaan on sitä mieltä, ettei voida sanoa, onko 20 tai 30 miljardia väestön maksimimäärä ja saavutetaanko maksimi 150, 200 tai 250 vuoden kuluttua.

Väestönkasvun laskeminen useampien vuosikymmenien osalta on jo vaikeaa, kyseenalaisiksi käyvät arviot ylittäessään yhden vuosisadan ajan. Näin paljon on selvää: mitään rajatonta kasvua ei tule tapahtumaan. On epätodennäköistä, että nykyinen korkea kasvunopeus jatkuu. Baade on laskenut, että väestön rajaksi ei muodostu ravitsemustila vaan asumatilat. Hän lähtee olettamuksesta, että kiinteästä maanpinnasta käytetään toinen puoli asumis- toinen ravitsemistarkoituksiin. New Yorkin nykyistä tilannetta vastaten tulisi jokaista ihmistä kohden 800 neliömetrin alue asumista, puistoja, puutarhoja, teitä, uimarantoja jne. Näin laskien voisi maapallolla elää 65 miljardia ihmistä samanlaisissa oloissa kuin nykyisen Suur-New Yorkin 13 miljoonaa asukasta. Kiinteän maan toinen puoli palvelisi ravitsemus- ja tuotantoalueena. Baade pitää mahdollisena, että näin saisi 65 miljardia ihmistä tyydyttävästi ravintoa ja jopa 650 miljardia, mikäli aurinkoenergiaa voidaan käyttää hyväksi.

Tässä on ydinkysymys. Onko mahdollista huomioonottaen, että nykyisestä ihmiskunnasta puolitoista miljardia näkee nälkää, ruokkia yhä lisääntyvät miljardit?

Vastausta ei anna väestötiede vaan taloustiede: Ihminen on tärkein tuotantovoima. Väestön kasvaessa kasvaa myös fyysisen ja henkisen työn potentiaali ja mahdollisuus tyydyttää yhä paremmin aineelliset elinvaatimukset. Ihminen voi vastaavissa yhteiskunnallisissa aloissa luoda talouden, joka turvaa kaikille kylläisyyden ja ihmisarvoisen elämän. Ellei niin kävisi, voidaan tulevassa yhteiskunnassa terveydenhoitolaitoksen yhä kehittyessä vaikuttaa myös syntyvyyslukuihin. Ranskalainen sosiologi Jean Freville avaa tässä suhteessa seuraavia näkymiä.

"Tulevaisuuden ihmiset, jotka ovat tietoisia päämääristään ja hallitsevat omia kohtaloitaan, osaavat myös soveltaa väkiluvun mahdollisuuksiensa ja vaatimustensa mukaisiksi. Kaikki viittaa siihen, että ihmistyö ja -nerous, jotka ovat saavuttaneet niin paljon voittoja, aikaansaaneet niin paljon ihmeitä, luoneeet niin monia hämmästyttäviä ja suurenmoisia koneita ja pystyttäneet niin monia ajattomia muistomerkkejä, osaavat rakentaa, tulevan yhteiskunnan, joka on heidän arvoisensa, vapaa orjuudesta, nälästä ja sodista . . ."

Vuoden 2000 väestön — 6.3 miljardin ihmisen — viljantarve on 3,15 miljardia tonnia. Se on taseemme vaadepuoli. Toisen puolen muodostaa käytettävissä oleva maataloudellinen alue. Ennakkolaskelmien vaikeuden takia esittää prof. Otto Ruhle kaksi vaihtoehtoa.

Vaihtoehto A perustuu maapallon nykyiseen maataloudelliseen hyötypinta-alaan, ts. pohjana 1.4 mrd hehtaarin pelto-, puutarha ja plantaashiala ja 2 mrd hehtaarin niittyala. Huomioonottaen kastelun ja kasvinsuojelun käyttämättömät reservit näyttävät siltä, että on mahdollista saavuttaa 3,000 kg keskisato peltoviljelyltä hehtaarilta ja 1000 kg sato niittyhehtaarilta.

Ylläolevat satoluvut eivät ole vain edistyksellisten maiden satolukuja, niiden kaltaisia saadaan siellä täällä myös takapajuisissa maissa. Parin vuosikymmenen kuluttua saatetaan ihmetellä näiden arvioiden varovaisuutta, mutta pitäytykäämme kuitenkin niissä. Tämän vähimmäisarvion mukaan saataisiin vuonna 2000 pelto- ja niittyalan yhteissatona 6,8 miljardia viljayksikköä. Se on yli kaksi kertaa niin paljon kuin 6.3 miljardin ihmisen ravinnontarve vuodessa. Toisin sanoen jo tämän vaihtoehdon mukaan voitaisiin vuonna 2000 ravita 13.6 miljardia ihmistä.

Vaihtoehto B:ssä edellytetään peltoalan kaksinkertaistamista 2,8 mrd hehtaariin ja 2,3 mrd ha niittyalaa. Peltohehtaarin tuotoksi arvioidaan 4000 kg ja niittyhehtaarin tuotoksi 1500 kg viljayksikköä. Peltoalan lisäämisessä ja hehtaarisatojen kohottamisessa on vielä paljon käyttämätöntä reservejä. Tämä vaihtoehto tuottaa 14,65 miljardia viljayksikköä, jolla kyetään ravitsemaan 29.3 mrd ihmistä.

Ylläolevan suotuisten näköalojen älköön silti sallittako peittää sitä tosiasiaa, että nälän karkottaminen planeetaltamme edellyttää huomattavia ponnistuksia. Jos lähtökohtana on voittoperiaatteelle rakentuva taloudellinen ajattelu näyttävät edessä olevat sijoitukset "tuottamattomilta". Tämä ajattelutapa ja nälän poistamistehtävä ovat toisilleen vastakkaisia. Sitä osoittaa eräiden kapitalististen maiden esim. USA:n maatalouspoliittinen käytäntö. Talouspulat merkitsevät miljoonille ihmisille työpaikkojen menetystä, tulojen huomattavaa vähentymistä, ostokyvyn alentumista ja ravitsemuksen huononemista. USA:n hallitus teurastutti vuosien 1929 ja 1934 välisenä pula-aikana yli 9 miljoonaa sikaa, joista noin 5 miljoonaa käytettiin lannoitteeksi. Täten järjestettiin sianlihavajaus, hinnat nousivat uudelleen ja suurten tilojen tulot kasvoivat suhteessa työttömien nälkään.

Saman taloudellisen ajattelun mukaisesti maksetaan farmareille subventiota siitä hyvästä, että he eivät viljele tiettyä määrää maistaan. USA:n viljelty vehnäala oli ennen toista maailmansotaa 80 miljoonaa eekkeriä (eekkeri — 0,40468 ha).50-luvun alusta alkaen on tätä alaa pienennetty jatkuvasti: vuonna 1954 62 miljoonalla eekkerillä, joonalla, USA:n valtio maksoi v. 1956 56 miljoonalla, 1960 53 milna 1960 53 miljoonalla. USA:n valtio maksoi 1960 330 milj. dollaria palkkiona siitä tuotettiin vähemmän. "Oikeudenmukaisuus" menee jopa niin pitkälle, että farmaria, joka ylittää hänelle sallitun määrän, rangaistaan. Samaan aikaan kärsii maapallolla kaksi miljardia ihmistä nälkää.

Samantapaisia esimerkkejä on Canadasta, Ranskasta ja Ruotsista — myös näissä maissa valitetaan "ylijäämän" runsautta Italialla, jolla on omat köyhät alueensa, oli vuonna 1955 200,000 "liikaa" riisiä! Tanskassa teurastettiin vuosien 1933 ja 1937 välisenä aikana 483,000 nautaa — ei syötäväksi vaan keinolannoitteen alkuaineeksi. Ranskalla on jatkuvasti liian paljon punaviiniä. Tämän vuoksi tuhottiin vuonna 1935 75,000 eekkeriä viinitarhoja. Jokaista tuhatta eekkeriä kohden maksoi valtio korvausta 2800 frangia. Viljelijäin oli luvattava, ettei tuhottuja aloja viljellä kolmeenkymmeneen vuoteen.

Teidän ja meidän kotiveräjältä

Soolaisia vieraita Sudburyssa — Jenny Kangas, Lyyli Myllylä, Fanny Isotalo ja Eino Simonen kävivät lehtiliikkeessämme tervehtimässä viime tiistaina. He olivat saapuneet katsomaan TUL:n naisvoimistelijain esitystä Sudburyn Mine-Mill haalilla viime tiistai-iltana. Viime sunnuntaina nähtiin Finnish-haalilla muitakin soolaisia; Hilma ja Heikki Kulmala sekä Vilma ja V. Niskanen ja A. Rahkola myös tulivat TUL:n tyttäriä katsomaan ja tervehtimään. Monet kiitokset käynnistänne ja kauniita muistoja TUL:n naisvoimistelijain loistavista esityksistä kotiinkin vietäväksi.

TULin tyttöjen hienossa juhlassa Mine-Mill haalilla oli tiistai-iltana paikallisten kansalaistemme lisäksi suuri määrä lähiympäristön asukkaita ja joitakin ystäviä aina länsirannikolta asti. "Pitkämatkalaisten" joukossa nähtiin mm. Anni ja Armas Lindberg, Sault Ste. Marie sekä Emmi ja Frank Pietilä, Nanaimosta, B.C.

Toivomme heille ja muille pitkämatkalaisille, joita ei suuressa väentungoksessa henkilökohtaisesti huomattu, onnellista ja miellyttävää kotimatkaa.

Bonnin ja Pariisin ohjussopimus tehty

Pariisi. — Ranska ja Länsi-Saksa allekirjoittivat maanantaina maasta ilmaan ammuttavien ohjusten rakentamisesta yhteisvoimin, ilmoitettiin Ranskan armeijaministeriön antamassa julkilausumassa.

Julkilausuma annettiin maanantai-iltana Ranskan puolustusministerin Pierre Messmerin ja Länsi-Saksan puolustusministerin Kai Uwe von Hasselin käymien neuvottelujen jälkeen.

Ohjukset rakennetaan ranskalaisessa Nord Aviation-yhtiössä ja saksalaisessa Bolkowin tehtaassa molempien maiden puolustusministeriöiden valvonnassa.

HAASTERYNTÄYSTULOS ON NYT $7,789.27

Vapauden ja Liekin haasteryntäysrahastoon on viimeaikoina saapunut taas parikymmentä lahjoitusta ja niiden ansiosta sievoinen rahasumma, $$66.00, sekä useita vetoomuksia "Matti Myöhäisille" haasteittensa maksamiseksi. Suurkiitos lahjoittajat!

Aikaisemmat lahjoitukset huomioonottaen lehtiemme talousaseman turvaamiseksi ja karhujen karkoittamiseksi niiden kimpusta, on nyt saatu $7,789.27.

Lahjoituksia saapui nyt seuraavasti:

VILHO VIREN, St. Catharines, Ont., vastaa $2,00 Donald Virenin haasteeseen. Kiitos haasteesta!

NIKKI MAKI, Hearst, Ont., lahjoittaa $2.00 Vapauden talousaseman tukemiseksi.

SANNI HILL, Sudbury, Ont., lahjoittaa $2,00 Vapauden ja Liekin hyväksi.

V. MATTILA Geraldton, Ont., vastaa $5.00 K. Honkimaan ja J. Rinnan haasteisiin ja haastaa Emil Olkinuoran, jossakin Hearstin perukan kämpillä.

HENRY PESONEN, Thornhill, Ont., lahjoittaa $5.00 Vapauden ja Liekin talousaseman tukemiseksi.

AINO JA EELI RITOLA, Porcupine, Ont., lahjoittavat $2.00 Vapauden ja Liekin ilmestymisen turvaamiseksi ja kehoittavat toisiakin "Matti"-myöhäisiä tekemään pienen lahjoituksen.

OLAVI KAUHALA, Timmins, Ont., vastaa $2.00 Arvo Virkkalan haasteeseen vähän myöhästyneenä ja toivoo, että kaikki myöhästyneet tekevät pienen lahjoituksen lehtiemme hyväksi.

ANNA JA HERMAN AHO, Toronto, Ont., lahjoittaa $5.00 Vapauden ja Liekin hyväksi, että niiden ilmestyminen olisi turvattu.

ARVO KIVIHARJU, Whitewood ,Sask., lahjoittaa $2.00 Vapauden ja Liekin hyväksi.

EINO KYYNY, Port Arthur. Ont., vastaa $3.00 Jallu Lehdon haasteeseen ja kehoittaa kaikkia "Matti-myöhäisiä" vastaamaan haasteensa tai lahjoituksellaan tukemaan Vapauden talousasemaa.

ANJA JA KALLE KASSINEN, Sudbury, Ont., vastaavat $10.00 saamaansa haasteeseen Vapauden ja Liekin hyväksi.

OLAVI NEITTAANMAKI, Sudbury, Ont., lahjoittaa $10.00 Vapauden ja Liekin talousaseman tukemiseksi.

EERO RANTA, Toronto, Ont., vastaa $3.00 Tauno Niirasen haasteeseen Vapauden hyväksi.

MISS JENNIE HURSKAINEN, Thorhild, Alta, lahjoittaa $1.00 Vapauden hyväksi.

AINO KAUPPINEN, R.R. 1 ,Whitefish, Ont., lahjoittaa $1.00 Vapauden tukemiseksi.

JACK HAKOLA, McKerrow, Ont., lahjoittaa $2.00 Vapauden ja Liekin tukemiseksi.

A. JA A. SEPPALA, Toronto, Ont, lahjoittavat $5.00 Vapauden ja Liekin hyväksi.

RAUHA JA A. NAKKILA, Toronto, Ont., vastaavat $3.00 Wm. Kähärän haasteeseen Vapauden ja Liekin hyväksi.

AUGUST SUOJOKI, R.R. 3, Sudbury, Ont., vastaa $1.00 Kusti Varjosen haasteeseen.

Tässä katsauksessa	$ 66.00
Aikaisemmin Vapaudessa julkaistu	6,615.85
	6,681 85
Liekin lahjoitukset	1,107.42
Yhteensä	$7,789.27

Kovassa alueittenvälisessä kilpailussa johtaa edelleen Pohjois-Ontarion alue hyvänä ykkösenä.

Tulokset alueittain ovat seuraavat:

	Tavoite	Vapaus	Liekki	Yhteensä	Pros.
Pohjois-Ontario	$1,250.00	$2,717.25	$140.70	$2,857.95	228.64
Manitoba ja Sask.	35.00	35.00	24.65	59.65	170.43
British Columbia	615.00	465.00	258.50	723.50	117.64
Alberta	75.00	35.50	38 70	74.20	98.93
Keski-Ontario	1,800.00	1,559.16	156.50	1,715.66	95,31
Quebec	225.00	168.50	33.00	201.50	89.55
Länsi-Ontario	1,700.00	931.32	339.50	1,270.82	74.75
Etelä-Ontario	1,300.00	765.12	92.50	857.62	65.97
U. S. A.		5.00	23.37	28.37	
	7,000.00	6,681,85	1,107.42	7,789.27	111 27

Kolme lehtialuetta, Pohjois-Ontario, Man. ja Sask. sekä British Columbia ovat siis jo osuutensa täyttäneiden ja ylittäneiden kunniapaikalla. Useat muut alueet ovat aivan "hyppysten ulottumassa" tavoitteestaan. Toisilla lehtialueilla on vielä hieman suurempi urakka täytettävänä. Mutta mitäs sanotaan nyt syksyn tultua, jos käytäisiin asiaan käsiksi uusin ottein ja huolehdittaisiin yhteisvoimin siitä että kunkin lehtialueen tavoitteet tulevat täyteen Vapauden yhtiökokoukseen mennessä, mikä pidetään Port Arthurissa, marraskuun 21 pnä. On mainio asia kun lehtiliikkeemme isännät ja emännät eri puolilta Canadaa lähetettävät edustajat voivat todeta, että alin yleistavoite on reilusti täytetty — mutta ilo olisi sitäkin täydellisempi, jos voidaan todeta, että kaikki alueet ovat urakkansa täyttäneet.

Mitä muut sanovat

JOHNSONIN ARVIO "KULTAVEDESTÄ"

Columbia, S.C. — Presidentti Johnson esitti eilen (lokak. 26 pnä) tähänastisista ankarimman arvostelun Barry Goldwaterista.

Hän sanoi, että republikaanipuolueen ehdokas (Mr. Goldwater) antaisi, jos hän tulisi valituksi, "aloitteen ohjelmille, mitkä tulisivat jyrkästi muuttamaan Yhdysvaltain elämää siitä minkälaisena me sen nyt tunnemme".

Hänen selostuksensa mukaan Goldwaterin hallitus tulisi luopumaan "nykyisestä opetusohjelmasta, sosiaaliturvasta, farmiohjelmasta ja monesta muusta". Ja hän lisäsi: "Mutta vaaleissa on kysymys vieläkin suuremmista asioista: Teidän ratkaistavananne on todellisuudessa kysymys rauhan säilymisestä; poikiemme ja maamme turvallisuuden takaamisesta." — Uutistieto.

PÄIVÄN PAKINA

ME OLEMME KAIKETI "VÄÄRÄSSÄ"

Näyttää siltä, että Vapaus on taas tehnyt anteeksiantamattomia syntejä — mm. emme ole osanneet olla "sekoittamatta politiikkaa urheiluun, vaikka sen pitäisi olla täysin puolueetonta varsinkin olympialaisista puhuttaessa", kuten Vapaa Sana sanoi.

Mikäli tuo syytös koskee allekirjoittanutta, niin me tunnustamme syyllisyytemme.

Emme voi nimittäin olla "täysin puolueettomia" silloin kun Canadan edustajat toivat Tokion kisoista kotiin vaihteeksi sekä kultaa että hopeata ja pronssia!

Emme voi olla "täysin puolueettomia" siitä kun koko Suomen kansa iloitsee kolmesta kultamitalistaan ja muista olympiasaavutuksistaan.

Emme voi olla "täysin puolueettomia" siitä kun näemme, että uudet yhteiskunnalliset tuulet — yhtäällä kansojen itsenäistyminen ja toisaalla sosialismin kehitys — auttavat myös urheilullisesti näiden satamiljoonaisten kansojen elämää.

Kaikessa typeryydessämme me lukeudumme niihin kuolevaisiin syntisiin, jotka iloitsevat muiden mukana näistä urheilusaavutuksista.

Erikoisen pahana näyttää Vapaa Sana pitävän sitä urheiluuutistamme, josta se lainaa seuraavaa: "Clarke hankki kuitenkin maalleen pronssimitalin eli kolmannen sijan vaikkakin miltei tuntematon mies, Tunisian Mohammed Gamoudi näytti mihin siirtomaaorjuudesta vapautuneiden kansojen pojat pystyvät, ja valtasi hopeamitalin."

Näin ei olisi saanut ilmeisestikään sanoa ja niinmuodoin Vapaa Sana suosittelee siihen seuraavanlaista "koiranleukalisäystä":

". . . Venäläisten orjuudesta kommunismin peukalon alla kai sitten johtui, etteivät venäläiset pärjänneet Tokion olympialaisten yleisurheiluissa lähellekään niin hyvin kuten edellisissä olympialaisissa Roomassa."

Kas vain, kun Vapaa Sanalla on hyvä muisti. Mutta miksi se ei verrannut saman tien venäläisten Tokion kisojen tuloksia tsaarienaikaisen Venäjän urheilijain kaikkien edellisten olympialaisten tuloksiin tai oikeammin tulospuutteisiin.

Se on tietenkin totta, kuten meidänkin lehtemme on moneen kertaan kertonut, että neuvostoliittolaiset eivät pärjänneet nyt yleisurheilussa, siis rata- ja kenttäurheilussa, läheskään niin hyvin mitä he pärjäsivät Roomassa.

Se vihjaa siihen, että Neuvostoliitossa tapahtunutta valtavan nopeata kehitystä yleisurheilun alalla on syystä tai toisesta ainakin korkeimmassa portaassa kohdannut jonkunlainen pysähtyminen. Mutta eihän kehitys ole missään suoraviivaista ylösnousua. Kehitys kaikilla aloilla ja kaikissa olosuhteissa tapahtuu eräänlaisin hyppäyksin.

Ja kuten on tältäkin palstalta aikaisemmin todettu, yhdysvaltalaisilla oli nyt tulessa historiansa paras ryhmä yleisurheilijoita ja uimareita.

Mutta jos verrataan tsaarien "kansojen vankilasta" vapautuneiden neuvostoliittolaisten urheilijain — jos on lupa poliittisluontoisia määritelmiä tunnetuista tosi asioista käyttää — nykyisiä tuloksia tsaarinvallanaikaisten venäläisten tuloksiin, niin kovin vähän taitaa Vapaa Sana sittenkin saada vettä myllyynsä.

Sitäpaitsi on muistettava, että jonkinlainen merkitys on kaiketi silläkin, kun neuvostoliittolaiset kaikesta huolimatta voittivat nytkin kansojen välisen epävirallisen piste- ja mitalisatokilvan, ja toiseksi sillä kun esimerkiksi Euroopan kansandemokraattiset maat, jotka porvarillisen valtakomennon aikana olivat urheilullisesti melkein nollia, rohmusivat yhteenlaskien Tokio olympialaisista suuren määrän mitaleita, mukaanlukien kultaisia sellaisia.

Mutta mitäpäs noista. Meidän täytyisi kaiketi kamelikurjen lailla työntää päämme hiekkaan tai ainakin pensaaseen ja suggeroida itsemme sellaiseen ainoaan autuaaksitekevään uskoon, että kansojen vapautumisella siirtomaaorjuuden alaisuudesta ja sen suurten kansanjoukkojen elintason ja sosiaalisten olojen paranemisella ei ole mitään tekemistä urheilusaavutusten kanssa.

No, kukin uskollaan autuaaksi tulkoon. — Känsäkoura.

N-liiton joukkueella juhlava vastaanotto

Moskova. — Neuvostoliiton olympiajoukkueen johtaja Juri Mashin sanoi palattuaan Tokiosta Moskovaan viime sunnuntaina, että Tokion kisoissa oli kaksi kertaa vaikeampaa saada mitaleja kuin Rooman kisoissa vuonna 1960. Ja vielä vaikeampi niitä on voittaa Mexico Cityn olympialaisissa vuonna 1968 ennusti neuvostoliittolainen urheilujohtaja.

Tsheremetjevon lentokentällä, noin 30 kilometrin päässä pääkaupungista, oli tuhansia neuvostoliittolaisia, lippuja ja kukkia kantavia urheilun ystäviä toivottamassa tervetulleeksi Neuvostoliiton 350 miehen vahvuista olympiajoukkuetta, joka tuli kentälle kahdessa TU-114-merkkisessä koneessa.

Mashin selitti Tokiossa olleen vaikea voittaa mitaleja varsinkin sen takia, että amerikkalaiset olivat valmentautuneet erittäin hyvin yleisurheilussa ja uinnissa.

Lentokentällä pitämässään puheessa Mashin mainitsi, että neuvostoliittolaiset olivat saavuttaneet vähemmän kultamitaleita kuin amerikkalaiset ja lisäsi, että syynä tähän oli se, etteivät neuvostoliittolaiset yleisurheilijat yltäneet parhaimpiin mahdollisiin tuloksiinsa kisoissa. "Niinpä meidän on otettava vakavasti opiksemme Tokion kisoista, jottei tätä tapahtuisi taas Mexicossa", sanoi Mashin.

—•—

Pohjois-Koreassa tehtiin taas ME

Hong Kong. — Pohjoiskorealainen painonnostaja Li Heung Chun paransi viime viikon torstaina omissa nimissään ollutta kääpiösarjan punnerruksen maailmanennätystä nostettuaan 145 kiloa, ilmoitti uutistoimisto Uusi Kiina viime perjantaina.

Hänen entinen ennätyksensä oli 141 kiloa, ja se oli saavutettu viime marraskuussa.

—•—

Rantakarin pronssi herran lahja Suomelle

Helsinki. — Hannu Rantakarin pronssimitali oli todellinen herran lahja Suomen voimistelulle. Ilman sitä olisivat Tokion näkymät voimistelun osalta olleet todella surkeat. Suomen joukkue jäi kahdeksanneksi. Se on kaikkien aikojen heikoin suomalaissijoitus olympiakisoissa, totesi Kalevi Suoniemi, entinen Suomen mestari ja olympiavoimistelija.

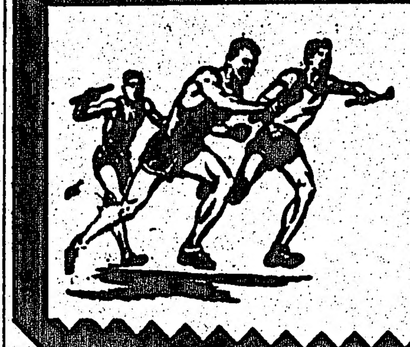

Urheilua

O-kisojen mitalit ja pisteet

		kulta	hopea	pronssi	yht.	pisteet
1)	Neuvostoliitto	30	31	35	96	611,6
2)	USA	36	26	28	90	575,8
3)	Saksa	10	22	18	50	338,75
4)	Japani	16	5	8	29	235
5)	Italia	10	10	7	27	183,5
6)	Unkari	10	7	5	22	175,5
7)	Puola	7	6	10	23	154,75
8)	Englanti	4	12	2	18	134,75
9)	Australia	6	2	10	18	127
10)	Tshekkoslovakia	5	6	3	14	101
11)	Ranska	1	8	6	15	97
12)	Romania	2	4	3	12	92,5
13)	Hollanti	2	4	4	10	70
14)	Ruotsi	2	2	4	8	68,5
15)	Bulgaria	3	5	2	10	66
16)	Suomi	3	—	2	5	40
17)	Tanska	2	1	3	6	38
	Turkki	2	3	1	6	38
	Uusi Seelanti	3	—	2	5	38
20)	Canada	1	2	1	4	37
	Sveitsi	1	2	1	4	36
	Jugoslavia	2	1	2	5	35,3
	Etelä-Korea	—	2	1	3	24,3
	Belgia	2	—	1	3	19,8
25)	Argentiina	—	1	—	1	14
	Iran	—	—	2	2	15,3
	Trinidad-Tobago	—	1	2	3	13
	Jamaika	—	—	—	—	12
	Etiopia	1	—	—	—	10
30)	Intia	1	—	—	1	10
	Tunisia	—	1	1	2	9
	Irlanti	—	—	1	1	9
	Itävalta	—	—	—	—	9
	Brasilia	—	—	1	1	8,5
35)	Bahama	1	—	—	1	7
	Kuuba	—	1	—	1	7
	Kenia	—	—	1	1	7
	Meksiko	—	—	1	1	7
	Nigeria	—	—	1	1	7
40)	Espanja	—	—	—	—	6
	Pakistan	—	1	—	1	5
	Filippiinit	—	1	—	1	5
	YAT	—	—	—	—	5
	Portugali	—	—	—	—	4,5
45)	Uruguay	—	—	1	1	4
	Ghana	—	—	1	1	4
	Puerto Rico	—	—	—	—	4
	Afganistan	—	—	—	—	2
	Bermuda	—	—	—	—	2
50)	Formosa	—	—	—	—	2
	Norja	—	—	—	—	2
	Peru	—	—	—	—	1
	Chile	—	—	—	—	1
	Venezuela	—	—	—	—	1
55)	Norsunluurannikko	—	—	—	—	0,5

—•—

Vancouverissa järjestetään isot markkinat

Vancouver. — Kuten niin monesti ennenkin järjestävät naiset ja miehet yhteisvoimin syysmarkkinoita, jotka pidetään marraskuun viimeisenä lauantaina, eli 28 päivänä. Tilaisuus alkaa kello 5 iltapäivällä ja siellä tarjoillaan myös kuumia aterioita.

Kaikki varmaankin tietävät menneisyydestä että siellä on humua ja hälinää. Lahjoituksia on saatu hyvin monista kaupoista. Mutta kuten ennenkin vetoamme suureen kannattajajoukkoomme, että tekisitte lahjoituksia sillä näille markkinoille kelpaa kaikenlaiset vaatetavarat, käsityöt, kannutetut ja kannuttamattomat ruoat sekä käyttökelpoinen vanhakin tavara.

Meillä on myytävänä markkinalippuja, joilla sitten saa lahjavoittoja. Toivotaan että ostatte niitä oikein kilvan. Lahjoitukset voi tehdä komitean jäsenille tai Clinton haalin taloudenhoitajalle. Pidetään mielessä, että näitä markkinoilta saa hyviä joululahjoja.

Tämä on vain alkuhuomautus, mutta aletaan silti kiireesti valmistaa näitä markkinoita.

Sitten vielä muistutus niistä kuuluisista kalastajain tansseista, jotka pidetään Clinton haalilla 2605 E. Pender kadulla marraskuun 13 päivänä, alkaen kello 9 illalla. Kalastajat emännineen hankkivat sinne maukkaat lohivoileivät ja ehkä muitakin herkkuja. Tanssimusiikista huolehtii Pajalan soitto yhtye. Siis tervetuloa Kalastajain tansseihin ja sitten kuun lopussa markkinoille. — A.R.

Harvesti-ilta Kirkland Lakella

Kirkland Laken naistenkerholla on "Harvesti-illanvietto" ensi sunnuntaina klo 7 ip. Poikatalolla. Tämän illanvieton pidämme sairashuoltojen merkeissä, pelaamme seurapelejä ja juomme välillä kahvia omatekoisten leivosten kanssa. Tervetuloa tähän illanviettoon. Antakaa kannatuksenne hyvälle asialle. Lahjavoitot otetaan mielihyvin vastaan. Siis näkemiin. — E.K.

TUL:n tytöillä mainio tilaisuus Torontossa

Toronto. — Suomen TUL:n naisvoimistelijat esiintyivät Torontossa suurenmoisella menestyksellä. Sali oli ääriään myöten täynnä jo ennen määräajan alkamista. Olihan mieltä kunnia nauttia tämän miellyttävän ryhmän ensi-illasta.

Matkarasituksesta huolimatta olivat tytöt mukaansatempaavan reippaita. Jokainen liike kuvasi puhdasta ja hyvin harjoitettua tyyliä. He elivät jokaisen liikkeen heilahduksessa niin lihaksin kuin ilmeinkin.

Esiripun avautuessa oli lavalla oleva näky liikuttavan kaunis. Canadan lippu olivat kummallakin puolella näyttämöä kauniiden kukkalaitteiden keskellä. Naisvoimistelijat olivat kaaririvissä lyhyissä valkoisissa hameissa ja sinisissä puseroissaan ja edessä seisovan nuoren voimistelijattaren varmoissa käsissä oli Suomen siniristilippu.

O'Canada ja Maamme-laulut alkoivat juhlallisesti. Ohjelman esittäjänä toimi Henry Huhtanen. Tervehdyssanat lausui SCAUL:n presidentti Ake Hunnakko.

Tyttöjen kaunis marssiminen sai jo katsojatkin ryhdistäytymään. Ake Hunnakko ja Elsie Jokinen saivat Suomen vieraittemme ojentaman kunnialahjan, mutta suurin kunnia tuli Paavo Vaurion osaksi. Paavolle ojennettiin Suomen opetusministeri Reino Oittisen hänelle lähettämä kunniaristi. Tämän vierailumatkan isänä, urheilun hartaana ystävänä ja väsymättömänä esitaistelijana sai Paavo tämän harvinaisen kunnian. Olemme niin iloisia ja ylpeitä Paavon puolesta.

Tulisi aivan liian pitkäksi selostaa jokainen heidän tekemänsä liike erikseen, enkä parhaalla tahdollanikaan pystyisi niitä kuvaamaan edes osapuilleen niin että niistä saisi edes aavistuksen yleisön haltioitumisesta. Jokaisen on itse nähtävä heidän esityksensä voidakseen tehdä oikeutta voimistelijoille.

Heillä oli kauniit puvut, joita he vaihtoivat ohjelman aikaan. Värikkäät kansallispuvut antoivat tanssiessa illalle ihastuttavan lopun ja piste perään oli ohjaajalle ojennetut kukkalaitteet.

Olen kuullut, että moni henkilö on lupautunut toistamiseen mennä katsomaan tätä voimisteluesitystä. Tietysti on myöskin paljon sellaisia, jotka eivät nähneet heidän ensimmäistä esiintymistään. Nyt on vielä siihen tilaisuus Torontossakin. Marrask. 2 pnä kello 8 ip. East Yorkin Collegiateessa, Coxwell ja Cosburn katujen kulmassa.

Sitä ennen sunnuntaina, marrask. 1 pnä kello 6 ip. on Don-haalilla vieraidemme tutustumis- ja samalla hyvästijättötilaisuus. Illan mittaan on joitakin ohjelmanumeroitakin. Sinne ei ole sisäänpääsymaksua ja kaikki ovat tervetulleita. — M.T.

Torontolaiset vierailivat St. Catharinesissa

Toronto. — Canadan Suomalaisen Järjestön Toronton osaston musikaaliset voimat kävivät St. Catharinessa, kuten oli aikaisemmin luvattu. Ilta onnistui hyvin vaikka taloon olisi sopinut muutamia henkilöitä enemmänkin.

Ohjelmasta en voi mainita syystä, että olen sitä liian lähellä, vaan haluan lausua parhaat kiitokset tanssimusiikista Ake Hunnakolle, Paul Hietalalle, Gus Gustafsonille ja heidän avustajilleen, sillä he pitivät siellä tahdista huolen. Aikaisemmin ilmoitettiin, että tämän tehtävän suorittavat A. Wickman ja Mannisen veljekset, mutta he olivat estettyjä saapumasta.

Haluan kiittää myös voimistelu- ja urheiluseura Starin jäseniä kaikesta avusta ja hyvästä vastaanotosta mitä he niin suurenmoisesti meille tarjosivat.

Finlandia kuorolla on nyt monta rautaa tulessa. Kuoroa on pyydetty esiintymään marraskuun 11 päivänä kansainvälisessä konsertissa Donlandsin yhdistyneessä kirkossa. Seuraavaksi tulee sunnuntai-iltapäivätilaisuus järjestettäväksi saman kuukauden loppupuolella. Joulukuun alussa on kuorolla syyskonsertti ja kaiken tämän lisäksi on aloitettava työskentely ensi kesänä Sudburyssa pidettäviä Suurjuhlia varten.

Tämän kaiken tiedotamme vain siksi, jotta kaikki meidän laulajamme ja kiitollisuudella vastaanotetut uudet jäsenet tietävät, ettei ole aikaa sanoa "tulen myöhemmin mukaan". Tehkää se nyt heti. Harjoitukset pidetään joka keskiviikkoilta Don haalilla. — W.J.

TERVEHDYS NEW YORKIN MAAILMANNÄYTTELYSTÄ

Salem, Mass. — Tervehdys täältä. Vietimme kolme pitkää päivää siellä, jossa oli näkemistä, oppimista ja kaikkea, mistä jokainen haluaisi nauttia.

Ohjelma, jota Amerikan suuret teollisuusryhmät esittävät New Yorkin Suurnäyttelyssä niiden kehityshistoriasta ja tulevaisuuden tavoitteista, jonka uudenaikaiset koneet ja voimalaitokset tekevät mahdolliseksi, oli mielenkiintoista. Ei ole enään luonnossa esteitä, joita ei voitaisi muuttaa ihmisen palvelukseen.

General Motors-yhtiön näyttelyssä oli konesarja, joka tekee tietä viidakoiden läpi, jauhaen puut ja viidakot hienoksi puruksi ja toiset koneet valmistavat tien. Ihmisvoimaa ei tarvita muuhun kuin koneiden käyttöön. Lisäksi oli näytteillä se kuinka pitkällä he olivat tavoitteissaan kuuhun ja muihin planeettoihin. Autot olivat kauniita ja käytännöllisiä, tulevaisuuden autot menivät yli ymmärryksen.

Ford Motor-yhtiöllä oli näytteillä tulevaisuuden auto, jossa perhe voi matkustaa kaikki nykyajan välineet mukanaan. Tämän mallin valmistaminen maksoi yhtiölle $240,000. Näitä autoja ei markkinoilla nähdä varmaankaan vielä kymmeneen vuoteen.

General Electric-yhtiöllä oli näytteillä myös saunakin, joka suurteollisuuden kehittämänä tulee syrjäyttämään vanhanaikaiset saunalaitteet.

Kaikkiin näihin suurteollisuuden näyttelyihin oli vapaa sisäänpääsy. Kaikki ne edustivat korkeata teollisen ja teknillisen kehityksen aikakautta kansan hyvinvoinnin hyväksi. Miten ja milloin, on kysymys? Onko se kansan ja kansojen hyvinvoinnin eteen kun tämä voima käytetään ihmiskunnalle tuhoa tuottaviin välineisiin?

Suurimmalta osalta ulkomaiden näyttelyt esittävät vanhanaikaista käsityö-, taide- ja kulttuurialaa . . . Olihan sieltä pois sellaisiakin kansoja, jotka rakentavat uudenaikaista tulevaisuutta kansan omistamilla suurteollisuuden voimakoneilla.

Menimme myöskin katsomaan Egyptin näyttelyä ja mitä ne siellä ovat saaneet aikaan. Olen seurannut Arabitasavaltojen vapaustaisteluja ja ihmeekseni sain nähdä niiden näyttelyssä voimakasta taloudellista nousua. Koko kansa työskentelee siellä hyvinvoinnin ja paremman tulevaisuuden luomiseksi tuleville sukupolville. Rakenteilla oleva Aswan-pato, jota Neuvostoliitto rahastaa ja antaa koneellista sekä teknillistä apua, oli myöskin näytteillä pienoismallina. Padon valmistuttua tulee kaksi miljoonaa eekkeriä erämaata viljelyskelpoiseksi maaksi. Osa padosta onkin jo valmiina ja 150,000 eekkeriä on muuttunut viljelykelpoiseksi maaksi. Padon ympärille kehittyvät uudenaikaiset voimalaitokset ja tehtaat, joista kaikki yhdistyneet Araibtasavallat hyötyvät. Niillä oli myöskin esitys siitä kuinka ne muuttavat hiekkaerämaan viljelyskelpoiseksi maaksi. Ne alkoivat poraamaan reikiä löytääkseen öljyä ja vastaan tulikin vesi, maanalainen meri, 1,000 jalan syvyydessä, jonka avulla voidaan muuttaa 6 miljoonan eekkeria laajuinen erämaa viljelykselle.

Kuvista kävi selville kuinka voimakkaat koneet toimivat ja sadat tuhannet ekkerinalat ovat muuttuneet vihreiksi viljapelloiksi. Ihmisille on rakennettu uudenaikaisia asuntoja. Arabikansojen elintaso on noussut ja on nousussa, heidän tulevaisuutensa on turvattu. Sellaiset maat, jotka eivät ole vielä vapautuneet suurvaltojen kahleista laahustavat jälessä.

Nyt olimme väsyneet näyttelyihin ja menimme virkistämään itseämme tummaihoisten Polynesialaisten tanssiesityksillä. Kauniit korkeakoulutytöt ja pojat esittivät soitto- ja tanssiohjelmaa. Kyllä mekin yritämme kaikenlaista tanssia, mutta emme koskaan voi heitä matkia, se oli kaunista katsella.

Pidimme tästä maailmannäyttelystä ja toivomme, että pääsisimme ensi vuonna uudestaan. — Koskimies.

Uusi tasavalta Afrikassa

Lusaka, Zambia. — Pohjois-Rhodesiasta tuli viime viikonvaihteessa poliittisesti uusi tasavalta — Afrikan 36.

Viisi tuntia kestäneiden Lusakan uudella Kwacha- (itsenäisyys) stadionilla pidettyjen juhlallisuuksien jälkeen laskettiin Union Jack-lippu ja tilalle nostettiin salkoon puna-, musta-, oranssi- ja vihreänvärinen Zambian lippu Britannian vallanalaisuutta 75 vuotta kuvanneen brittiläisen lipun tilalle.

Juhlallisuuksia oli seuraamassa yli 105,000 ihmistä Pohjois-Rhodesian pääministeri Kenneth Kuandan esiintyessä tämän uuden keskiafrikkalaisen tasavallan ensimmäisenä presidenttinä ja uuden Britannian kansojenyhteisön jäsenenä.

Tilaisuudessa oli läsnä myös Britannian kuningassuvun edustajia ja labouristien — juuri valtaan päässeen brittiläisen puolueen — kansojenyhteisösihteeri Arthur Bottomley.

Zambia muodosti aikaisemmin osan täten kuolleen Keski-Afrikan liittovaltiosta, mihin kuului aikaisemmin Njassamaa joka vapautui poliittisesta siirtomaavallanalaisuudesta kolme kuukautta sitten ja tuli tunnetuksi nimellä Malawi. Samalla Etelä Rhodesia, joka on vielä brittiläisten vallan alaisuudessa, alettiin tuntea nimellä Rhodesia.

Tiedemiesten avaruuskoulutus alkaa USAssa

Washington. — Yhdysvaltain ilmailu- ja avaruushallitus ilmoitti maanantaina, että ensi vuonna on tarkoitus valita 10—20 vähintään tohtorin arvon saavuttanutta luonnontieteiden, lääketieteiden ja insinööritaidon edustajaa koulutettavaksi avaruusmatkoja varten.

Kaikki vapaaehtoiset opetetaan lentämään suihkukoneilla ja helikoptereilla elleivät he osaa jo ennestään, kerrottiin NASAsta. Ainoa rajoitus on, ettei vapaaehtoinen saa olla pitempi kuin 180 cm eikä 34 vuotta vanhempi.

Parhaillaan ilmailu- ja avaruushallitus kouluttaa 29 suihkukonelentäjää, joille on annettu erityistä opetusta eri tieteenaloilla, erityisesti geologiassa ja tähtitieteessä.

Virkailijat totesivat, että tiedemies-avaruusmatkailijoiden värväys oli käynnissä jo ennen Neuvostoliiton äskettäistä avaruuskoetta, jossa maapallon keirsi kolme miestä, heistä yksi insinööri ja yksi lääkäri.

Avaruusmies liikemieheksi

New York. — Amerikkalainen avaruuslentäjä John Glenn on valittu yhdeksi virvoitusjuomia valmistavan Royal Crown Cola-yhtymän johtajaksi. Hän ottaa johtajan paikan lähiaikoina virallisesti erottuaan merijalkaväestä.

Toiminimen edustaja sanoi, että Glennin työ ei liity „Crown Colan mainostamiseen. Hänen nimeään käytetään kuitenkin kaikesta päätellen tämän yhtymän kiihkeässä kilpailussa Coca-Colan valmistajia vsataan.

Joseph P. Thompson
(1957) LTD.
HAUTAUSTOIMISTO
132 Carlton St., Toronto, Ontario
(Ainoa osoitteemme)
R. DAVISON, johtaja
WA. 1-3971 — WA. 1-1793

Ayriss Florist
LIMITED
"Kukkasovitelmamme erikoisalamme"
Puhelin HU. 5-2918
695 BAYVIEW AVENUE
(Lähellä Eglintonia.)
TORONTO, ONT.

Kiinteistövälittäjä
ROLF HEYNO
REALTOR
2101 Yonge Street
(Eglintonin kohdalla)
Puhelin HU 9-4988
Canadian Association of Real Estate Boards ja Toronton Real Estate Boardin jäsen.

Viking Meat & Sausage Co.
Suomalaisten lihajalosteiden valmistaja Torontossa
10 Willison Sq. EM. 3-7616
(1. kulma etelään Dundas-Spadina kulmasta)
Myymme kaikkia laatuja tuoretta lihaa, lihajalosteita, säilykkeitä, juustoja, leipää y.m. ruokatavaraa suoraan tehtaalta. Avoinna maanantaista torstaihin klo 8 ap. — 6 ip., perjantaisin klo 8 ap. — 7.30 ip., lauantaisin klo 8 ap. — 5 ip.

O-kisojen lopputuloksia

VOIMISTELU

Hyppy: 1) Haruhiro Yamashita Japani 19.600; 2) Viktor Lisitski N-liitto 19.325; 3) Hannu Rantakari Suomi 19.300; 4) Shuji Tsurumi Japani; 5) Boris Shahlin N-liitto; 6) Jukio Endo Japani.

Nojapuut: 1) Jukio Endo Japani 19.675; 2) Shuji Tsurumi Japani 19.450; 3) Franco Menichelli Italia 19.350; 4) Sergei Diomidov N-liitto; 5) Viktor Lisitski N-liitto; 6) Miroslav Cerar Jugoslavia.

Rekki: 1) Boris Shahlin N-liitto 19,625; 2) Juri Titov N-liitto 19,550; 3) Miroslav Cerar Jugoslavia 19,-500; 4) Viktor Lisitski N-liitto; 5) Jukio Endo Japani; 6) Takashi Ono Japani.

Naisten puomi: 1) Vera Caslavska Tshekkoslovakia 19,449; 2) Tamara Manina Neuvostoliitto 19,399; 3) Larisa Latynina Neuvostoliitto 19,382; 4) Polina Atakhova Neuvostoliitto; 5) Hana Ruzickova Tshekkoslovakia; 6) Keiko Ikeda Japani.

Naisten permanto: 1) Larisa Latynina Neuvostoliitto 19,599; 2) Polina Astakhova Neuvostoliitto 19,-500; 3) Ducza Janosi Unkari 19,300; 4) Birgit Radochla Saksa; 5) Ingrid Frost Saksa; 6) Vesa Caslavska Tshekkoslovakia.

NYRKKEILY

Sarja 51 kg: 1) Fernando Atzori Italia; 2) Artur Olech Puola; 3) Robert Varmody USA ja Stanislav Sorokin Neuvostoliitto.

Sarja 54 kg: 1) Takao Sakurai Japani; 2) Shin-Co Chung Korea; 3) Washington Rodriguez Uruguay ja Juan Mendoza Meksiko.

Sarja 57 kg: 1) Stanislav Stepashkin Neuvostoliitto; 2) Anthony Villanueva Filippiinit; 3) Charles Brow nUSA ja Heinz Schulz Saksa.

Sarja 60 kg: 1) Josef Grudzien Puola; 2) Vellikton Barannikov Neuvostoliitto; 3) Ronald Harris USA ja James Mccourt Irlanti.

Sarja 63,5 kg: 1) Jerzy Kulej Puola; 2) Jevgeni Trolof Neuvostoliitto; 3) Eddie Blay Ghana ja Habib Galhia Tunisia.

Sarja 67 kg: 1) Marian Kasprzyk Puola; 2) Richardus Tamulis Neuvostoliitto; 3) Pertti Purhonen Suomi ja Silvano Bertini Italia.

Sarja 71 kg: 1) Boris Lagutin Neuvostoliitto; 2) Joseph Gonzales Ranska; 3) Mojim Maiyegun Nigeria ja Kozef Grzesiak Puola.

Sarja 75 kg: 1) Valeri Poponahoko Neuvostoliitto; 2) Emil Schulz Saksa; 3) Franco Valle Italia ja Tadeusz Walasek Puola.

Sarja 81 kg: 1) Cosimo Pinto Italia; 2) Aleksei Keseliov Neuvostoliitto; 3) Aleksander Nicolov Bulgaria ja Zbigniew Pietrzykowski Puola.

Raskas sarja: 1) Joe Frazie USA; 2) Hans Huber Saksa; 3) Vadim Jemeljanov Neuvostoliitto ja Giuseppe Ros Italia.

Judo, avoin sarja: 1) Anton Geesink; Hollanti; 2) Akio Kaminaga Japani; 3) Theodore Boronovskisn Australia ja Klaus Glahn Saksa.

Lentopallo, miehet: 1) Neuvostoliitto; 2) Tshekkoslovakia; 3) Japani; 4) Romania; 5) Bulgaria; 6) Unkari.

Lentopallo, naiset: 1) Japani; 2) Neuvostoliitto; 3) Puola; 4) Romania; 5) USA; 6 Etelä-Korea.

Jalkapallo: 1) Unkari; 2) Tshekkoslovakia; 3) Saksa; 4) Yhdistynyt Arabitasavalta.

Koripallo: 1) USA; 2) Neuvostoliitto; 3) Brasilia; 4) Puerto Rico; 5) Italia; 6) Puola; 11) Suomi; 14) Canada.

Maahockey: 1) Intia; 2) Pakistan; 3) Australia; 4) Espanja; 5) Saksa; 6) Kenia.

Miekkailu, säilän joukkuekilpailu: 1) Neuvostoliitto; 2) Italia; 3) Puola; 4) Ranska; 5) Unkari; 6) Saksa.

Kouluratsastus, henkilökohtainen kilpailu: 1) Henri Chammartin (Woermann) Sveitsi 1504,0; 2) Harry Boldt (Remus) Saksa 1503,0; 3) Sergei Filatov (Absent) Neuvostoliitto 1486,0; 4) Gustava Fischer (Wald) Sveitsi; 5) Josef Ueckermann (Antoinette) Saksa; 6) Reiner Klimke (Duz) Saksa.

Rataesteratsastus, mieskohtainen kilpailu: 1) Pierre Jonquares d'Oriola Ranska 9.00; 2) Hermann Schridde Saksa (Dozen II) 13.75; 3) Peter Robeson Englanti (Finecrest) 16.00; 4) Thomas Fahey Australia (Onvale); 5) Joaquim Duarte Silva Portugali (Jeune France); 6) Nelson Pessoa Filho Brasilia (Huipil).

Rataesteratsastus, joukkuekilpailu: 1) Saksa 68.50; 2) Ranska 77.75; 3) Italia 88.50; 4) Englanti; 5) Argentiina; 6) USA.

CLUB news

A Dream That Came True:

TUL GIRLS CANADA TOUR DRAWS PRAISE

Toronto. — Over two years ago an idea was born. The results of this idea are now being seen here in Canada. I'm talking about the TUL ladies' gymnastics team's visit to our shores.

To bring this idea to life it was necessary to have many letter exchanges and many hours of consultation in committee meetings, but the result was well worth it.

Many people have to be thanked for taking part in this endeavour to make this effort the success that it apparently is.

Paavo and Elsie have been working exceptionally hard, both at the national and local levels, backed by literally hundreds of other people.

Many thanks have to be extended to the various committees in Toronto, Sudbury, South Porcupine and Fort William areas for the marvelous job they have been doing. If you are a regular reader of Vapaus you will have seen the results regarding press, radio, television coverage and accomodation for our fair guests.

The performances our girls (literally they **are** our girls) have been putting on are fabulous. Although the final results of their tour have not been tabulated yet I am confident that the tour will be a resounding success.

It is too bad that the TUL girls could not stay longer in Canada, but let us hope that another trip may be arranged in the near future. The first one is always the hardest and now that we have experience from the first one the next ones should be easier to arrange.

So on behalf of our visiting TUL team I would like to thank everyone connected with this tour in any way for the marvelous job they have done in giving the girls such a wonderful reception.

I hope that in due course we may receive reports from the various centres that the girls have visited. I am sure that the whole country is interested in the tour. — Allan.

Fairwell Reception For TUL Girls At the Don Hall

Toronto. — Sunday afternoon, Nov 1st, there will be a farewell reception for the TUL girls before they give their fairwell performance.

The last performance is at the East York Collegiate Institute on the corner of Coxwell and Cosburn Ave. at 8 pm.

The next day they head for home after a memorable stay in Canada

Ralph Boston ja Gayle Hopkins kultamitalimies Daviesin edelle

Osaka. — Yhdysvallat voitti Kansainyhteisön pistein 67—64,5 Osakassa pidetyissä perinteellisissä yleisurheilun jälkiolympialaisissa. Kisoissa oli kolmantena joukkueena mukana Japani, mutta sen menestys jäi varsin vaatimattomaksi. Miesten ottelussa Yhdysvallat kokosi 46 pistettä Kansainyhteisön 39,5 vastaan, mutta naisten lajeissa se sai tunnustaa Kansainyhteisön paremmakseen pistein 25—21. Vaikka eräät olympiakisojen nimekkäimmistä osanottajista olivatkin poissa, tehtiin silti muutamia hyviä tuloksia kolean sään vallitessa suoritetuissa kilpailuissa.

Naisten pituushypyssä Englannin Mary Rand jäi vain 2 senttiä nimissään olevasta maailmanennätyksestä hypättyään 674. Australian Pam Kilborn sivusi naisten 80 metrin aitajuoksussa ME:tä ajallaan 10,5. Miesten lajeissa olivat parhaat tulokset Jay Silvesterillä ja Dave Weillillä, jotka molemmat heittivät kiekkoa yli 61 metriä. Ralph Boston voitti pituushypyssä kultamitalimies Lynn Daviesin tuloksella 821. Tunnetuimmat poissaolijat olivat Peter Snell, Bob Hayes, Al Oerter sekä Dallas Long. Pisteet jaettiin siten, että voittaja sai kolme, kakkonen kaksi ja kolmonen yhden pisteen.

NL:lla on 236 avaruusennätystä

Karachi. — Joudumme jälleen sotkemaan kansainvälisen ilmailuliitonFAI:n sääntöjä, joissa ei edellytetä miehistöllä varustetun avaruusaluksen lentoja, sanoo urheilukomissaari Ivan Borisenko Voshod-lennon johdosta. Neuvostoliitto on jo tehnyt useita täydennyksiä näihin sääntöihin.

Avaruuslentoennätyksistä tehtiin päätökset vuonna 1960, ja vuoden kuluttua ensimmäiseksi ennätysmieheksi hyväkyttiin Juri Gagarin, joka saavutti ennätykset lentoajassa, lennon korkeudessa ja lentopainossa. Sen jälkeen näitä ennätyksiä ovat rikkoneet Herman Titov, Andrian Nikolajev ja Pavel Popovitsh sekä Valeri Bykovski.

Valentina Tereshkovan lento saattoi FAI:n hämilleen. Jouduttiin jälleen tarkistamaan sääntöjä. Valja teki yhdellä kertaa kahdeksan uutta maailmanennätystä.

Ivan Borisenko toteaa, että 545 maailmanennätyksestä on Neuvostoliiton hallussa 236, amerikkalaisille kuuluu 150.

Borisenko sanoi, että jo kesäkuussa Neuvostoliitto ehdotti ennätyssäännöksen muuttamista sen johdosta, että neuvostoliittolaiset ja amerikkalaiset tiedemiehet valmistelevat useamman henkilön avaruusalusten lähettämistä. FAI:n johto ei ole tähän mennessä vielä antanut vastausta. Toivon, että Neuvostoliiton ehdotukset otetaan nyt käsiteltäväksi ja ennätystiloihin otetaan ensimmäisen miehistöllä varustetun avaruusaluksen saavuttamat tulokset.

LEO'S B/A SERVICE
Kunnostetaan kaikenmallisia autoja, B/A autorenkaita ja välineitä
Puhelin 344-8231
Cumberland ja Munro kat. kulm.
Port Arthur Ontario

Rakentajat!
Meiltä saatte kaikenlaista rakennustarpeita.
THUNDER BAY LUMBER CO.
(FORT WILLIAM) LTD.
HENKILÖKUNNAN OMISTAMA
HENKILÖKUNNAN JOHTAMA
"Kuuluisa palvelustaan"
Puhelin 623-7469
516 Simpson St. Fort William

Milloin hyvänsä tarvitsette ruokatavaraa, lihaa tai miesten vaatetusta, ostakaa ne osuuskaupastanne
International Co-Op Stores Ltd.
176 S. Algoma Street Port Arthur, Ontario

MATKATOIMISTO
SUOMEEN - TANSKAAN - NORJAAN - RUOTSIIN
Maailmanlaajuinen matkapalvelu
Yli 30 vuoden asiakaspalvelu suomalaisille ystävillemme
Kysykää Miss Pontson
O. K. JOHNSON & CO. LIMITED
TORONTO: 697 Bay Street EM. 6—9488
BARRIE: 107 Dunlop Street East PA. 6—6525
SARNIA: 125 North Front Street ED. 6—6169

LUOKITELLUT ILMOITUKSET

VUOKRATTAVANA

KOLME HUONETTA VUOKRATTAVANA kalustettuna tai ilman Trout Laken rannalla, 39 Indian Road, puhelin 673-1105 (27-29)

ARCHIE CANAPINI

Uusien Plymouth, Valiant ja Chrysler sekä parhaiden käytettyjen autojen myyjä sulkeutuu suosioonne.

Laurentian Motors
1500 Paris St., Puh. 674-4234, Sudbury
(8-15-22-29)

Foot & Goring Ltd.
Vakuutuksia - Kiinteimistöjä
Kiinteimistölainoja
PUHELIN 675-7585
52 Elm St. East Sudbury

KESTO-KIHAROIDEN KESKUS
Ensiluokkainen palvelus
Balmoral Kampaamo
SIGRID KETOLA, omistaja
11 Cedar St. - Puh. 673-1590
Rautatien vieressä Sudbury

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

"Dangaardenin kansa"-näytelmän harjoitukset ovat Finnish-haalilla torstaina ja perjantaina alkaen kello 7 illalla.

"Sävel"-kuoron harjoitukset ovat Finnish haalilla, joka keskiviikko klo 7.30 illalla.

Lainakirjasto on avoinna keskiviikkoisin kello 7—8 illalla.

Sunnuntaina, marraskuun 1 pnä, alkaen kello 2 iltapäivällä on Finnish-haalilla kahviaiset ja seurustelutilaisuus.

CSJ:n Sudburyn osaston kuukausikokous pidetään Finnish haalilla maanantaina, marraskuun 2 päivänä alkaen kello 7.30 illalla.

Alerts-Visan kokous pidetään Finnish haalilla tänä (torstai) iltana, alkaen kello 7.30.

Wanupin haalilla on railakkaat tanssit lauantaina, lokakuun 31 päivänä, alkaen kello 9 illalla.

"Uusi Pörriäinen"-näytelmän harjoitukset ovat Finnish haalilla tänä perjantaina, alkaen kello 7 illalla.

Työn Puiston mainio sauna on yleisön palveluksessa keskiviikkoisin, lauantaisin ja sunnuntaisin klo 1—11 ip.

Melody-orkesterin harjoitukset Finnish haalilla maanantaina kello 7.30 ip.

Wanupin tansseihin tänä lauantaina

Lauantaina, lokakuun 31 päivänä pidetään Wanupin haalilla railakkaat Hallowe'en tanssit. Nämä naamiotanssit alkavat kello 9 illalla. Musiikista huolehtii Hako-Ojan poikien yhtye.

Tanssien yhteydessä jaetaan yllätyspalkintoja ja ravintolasta tarjoillaan kahvia sekä virvokejuomia. Tervetuloa näihin naamiotanssiaisiin.

Karkuri saatiin kiinni 31 kk. vapauden jälkeen

Melkein kaksi vuotta ja seitsemän kuukautta sen jälkeen kun hän karkasi Burwashin vankifarmilta, 22-vuotias John Edward Burns, Cooksvillesta, Ont., pidätettiin viime maanantaina Lachinessa, Quebecissa.

Poliisi pidätti Burnsin tutkiessaan erästä toista rikosta.

Burns oli palvelemassa 12 kuukauden tuomiota silloin kun hän karkasi ollessaan kuorma-ajurin avustajana Spruce kämpällä.

Charles Lindstrom haudattiin

Sudburyn alueella hyvin tunnettu Charles Linstrom kuoli viime perjantaina Copper Cliffin sairaalassa lyhyen sairauden murtamana. Hän oli kuollessaan 60 vuoden ikäinen.

Mr. Linstrom oli syntynyt Copper Cliffissä ja kävi myöskin koulunsa Copper Cliffissä. Hän työskenteli Incon palveluksessa 30 vuotta.

Linstrom haudattiin Lougheedin hautaustoimistosta Park Lawn hautausmaahan viime maanantaina. Ruumiinsiunauksen suorittivat pastori P. Heinilä Sudburysta ja O. F. Reble Torontosta.

Kantajina palvelivat Yrjö Vesanen, Bill McKinnon, Felix Lahti, Harold Diebel, Vic McKinnon ja John Kontturi. Mr. Linstromilla ei ollut omaisia.

KIITOS

Haluan lausua sydämelliset kiitokseni Beaver Laken Naisten Kerholle kauniista kukista ja Sudburyn sairaskomitealle tuomisista ja osanottokorteista.

Kiitän kaikkia niitä henkilöitä jotka kävivät minua katsomassa ollessani Sudburyn Memorial-sairaalassa.

Kiitän teitä kaikkia.

MIRJAM JUNKALA
Naira Centre Ontario

Toinen suurtilaisuus TULn tytöillä Sudburyssa

Kansalaistemme ja muidenkin canadalaisten suurta ihailua osakseen saaneen Suomen TUL:n voimistelijattarien toinenkin sudburylainen tilaisuus — tiistai-iltana Mine Mill haalin avarassa juhlasalissa pidetty juhla — onnistui sekä ohjelmistonsa korkean tason antoisuuden että kiitollisen yleisökannatuksen pohjalta erittäin hyvin.

Joidenkin asiantuntijain mielestä, jotka olivat sekä maanantaisessa juhlassa korkeakoululla että tiistaisessa tilaisuudessa Mine Mill haalilla, viimeksimainittu juhla oli eräässä mielessä entistäänkin ehompi. Jokatapauksessa oli helppo nähdä ja kuulla, että TUL:n tyttäret valtasivat sievällä ja hyvin harjoitetulla ohjelmallaan koko katsomon myötätunnon ja kiitoksen puolelleen.

Lähtemättä läheisemmin kertomaan ohjelman yksityiskohdista, joita selitettiin tiistaisessa Vapaudessa, me tyydymme toteamaan, että vaikka voimisteluohjelmisto sai miltei peloittavan korkeatasoisen alun, niin siitä huolimatta tytöt voivat johtajiensa suunnitelmien mukaisesti "kiriä" illan kuluessa parempaan ja siten täyttää juhlayleisön ohjelmanesityksen mukana yhä kasvaneet vaatimukset.

Juhlan monista kohokohdista yksi liikuttavin oli ehkä se kun TUL:n naistenkomitean presidentti, mrs. Greta Rajala-Rinne esitti noin 700-henkeä käsittäneelle kuulijakunnalleen sydämelliset terveisensä Suomesta ja sen tehtyään lahjoitti Mine Millin paikallisosaston presidentille, Nels Thibaultille muistoksi TUL:n pienin viirin, minkä tunnuslauseena oli kirjoitus: "Korkealle kansan kunto".

Selostettuaan, että TUL:ssä on nyt noin 300,000 jäsentä, joista lähes "toinen puoli naisia", puhuja sanoi vierailijain tarkoituksena olevan antaa "läpileikkauksen Suomen ja erikoisesti Suomen TUL:n naisvoimistelusta" ja hän korosti: "Meidän tarkoituksemme ei ole vain kehittää sielua ja ruumista — vaan ihmistä, vastuuntuntoista kansalaista."

Muotokauniissa vastauksessaan ja ennen kuin hän ojensi Gret Rajala-Rinteelle muistolahjaksi unionsa rintamerkin, Nels Thibault lausui vieraat tervetulleeksi tähän ammattiyhdistysväen juhlasaliin ja sanoi: "Noustessamme seisomaan kummankin maamme kansallishymnien — O' Canadan ja Maamme-laulun kunniaksi — minä ajattelin kuinka ihanaa onkaan se, että tavalliset ihmiset voivat kokoontua suuressa ystävyydessä ja toinen toistansa kunnioittaen tällaisiin tilaisuuksiin. Se on korkeata kansainvälisyyttä ja myös osoitus siitä, että ihmiskunta voi sittenkin ratkaista kansainväliset ongelmansa rauhanomaisella tavalla niin, että me voimme kansallisista rajoista ja muista eroavaisuuksista huolimatta olla tasa-arvoisia ystäviä keskenämme."

Illan ohjelman loputtua ojennettiin tytöille heidän johtajansa Greta Rajala-Rinteen välityksellä kaksi kaunista kukkalaitetta: V- ja u- seura Alertsin kukat antoi kansallispukuinen Ritva Kassinen ja Wanupin v- ja u- seura Visan kukat myös kansallispukuinen Aune Leppänen. Matkavaikeuksien vuoksi tytöt päättivät lahjoittaa kukat Sudburyn vanhainkodille. Sitä tervehdittiin lämpimästi.

Kiittäessään ohjelman päätettyä sudburylaisia hyvästä kannatuksesta ryhmän johtaja mrs. Greta Rajala-Rinne sanoi tyttöjen muistavan ikuisesti Sudburyssa käynnin. Me olemme matkoillamme tavanneet paljon hyviä ihmisiä, "mutta täällä Sudburyssa me olemme kuulleet valtavaa työn laulua," hän sanoi viitattuaan Incon sulattimolla suoritettuun tutustumismatkaan hän jatkoi: "Siellä me näimme voimakkaita miehiä teollisuuden palveluksessa ja valtavaa työn rytmiä sekä kuuntelimme suurten koneiden käynnin voimakasta sinfoniaa. Vielä kotimaassammekin me tulemme aina nikkeliä nähdessämme muistamaan teitä hyvät ystävämme ja myös Sudburya", sanoi puhuja voimakkaiden suosionosoitusten tervehtiessään hänen sanojaan.

Wahnapitaelainen hyvin tunnettu urheilumies Karl Palomäki lausui valituin sanoin Alertsin ja Visan puolesta kiitoksensa vierailijoille. Avauspuheen piti Matti Mäkelä ja ohjelman kuuluttajana toimi Henry Huhtanen, Torontosta.

Leo Niemi ilahdutti yleisöä väliipaloiksi esittämillä hyvillä haitarin soittonumeroillaan.

Lehteämme on pyydetty erikoisesti kiittämään kaikkia niitä, jotka auttoivat tavalla tai toisella näiden tyttöjen kuljettamista autoillaan ja heidän majoittamistaan täällä Sudburyssa. Suuren yleisön antama hyvä tuki oli näissä asioissa erittäin ja arvokas apu, sanoi Frank Tommila lehdellemme.

JÄÄHYVÄISTANSSIT FINNISH-HAALILLA

Ohjelman päätyttyä Mine-Mill haalilla, siirryttiin joukolla pääasiassa kuitenkin nuoremman väen voimalla Finnish-haalilla pidettyihin TUL:n tyttärien jäähyväistanssehin, missä riitti iloista seuranpitoa puoliyöhön asti.

Soitosta vastasi Hako-ojan poikien yhtye ja kahvitarjoilusta osaston ravintolaemännät.

TUL:n naistoimikunnan puheenjohtaja Greta Rajala-Rinne lahjoitti illan kuluessa CSJ:n Sudburyn osastolle TUL:n kauniin viirin muistoksi heidän vierailustaan. Osaston puolesta esitti sydämellisen kiitoksensa lahjasta Vapauden liikkeenhoitaja Edwin Suksi, joka kiitti vielä tyttöjä mainioista esityksistään sekä toivotti heille hyvää matkaonnea ja samalla Järvienpäässä "ainakin yhtä hyvää yleisökannatusta", minkä vieraat saivat täällä Sudburyssa.

TUL:n naisvoimistelijat tulevat Järvienpäästä myöhään lauantai-iltana takaisin tänne Sudburyyn. Levättyään aamuyön eli lepuutettuaan muutaman tunnin ajan täällä jäseniään yli 600 mailin pituisen linja-autokyydin jälkeen he jatkavat varhain sunnuntaiaamuna lentoteitse matkaansa Torontoon — ja sieltä takaisin kotiin.

Jääkiekkoilijan vaimo kuoli autokolarissa

Viime viikonvaihteessa sai erään tunnetun sudburylaisen jääkiekkoilijan vaimo surmansa eräällä Sudburyyn johtavalla maantiellä.

Kaksikymmentäneljävuotias mrs. Gayle Burton, Detroitin "Red Wings" entisen pelurin, Scott Burtonin vaimo, sai surmansa kun Burtonien auto joutui yhteentörmäykseen 39-vuotiaan Carl J. Malmbergin ohjaaman auton kanssa. Malmbergia vastaan on nostettu syytös vaarallisesta autolla ajosta ja alkoholin vaikutuksen alaisena autolla ajosta.

Mr. Burton pääsi pois Sudburyn Memorial-sairaalasta tarkastuksen jälkeen. Mrs. Burtonin kuoleman johdosta pidetään kuulustelut.

Onnettomuutta tutkinut maakuntapoliisi H. Ireland sanoi, että molemmat autot kärsivät arvioiden mukaan noin $1,400 vahingot.

Linja-auto-sota jatkuu Cedar-kadulla

Cedar-kadun linja-autokinastelu näyttää vain jatkuvan? Useat kauppiaat ja liiketalojen omistajat vastustavat sitä, että Cedar-kadun, Elgin ja Durham katujen välistä osaa käytettäisiin linja-autojen pääteasemana, sillä linja-autotungos pikemminkin "kuristaa" liike-elämää eikä kohota sitä.

Liikemiehiä edustava asianajaja R. B. M. Keenan vetosi kaupunginvaltuustoon viime tiistai-iltana, että se poistaisi kokonaisuudessaan nykyisen linja-autojen pääteaseman.

Tämä lyö ristiin liikennekomitean sovintoehdotuksen kanssa, jossa toivotaan, että valtuusto sallii kahden linja-auto-yhtiön — Sudbury Bus Lines ja Yellow Coach Lines — käyttää nykyistä pääteasemaa ja hyväksyy Laurentian Coach Lines-yhtiön käyttöön uuden paikan Durham ja Lisgar-katujen välillä.

"Monet liikemiehet vastustavat nykyistä menetelmää, koska varsinkin huonoilla ilmoilla heidän liikkeitään käytetään linja-auto-asemina ja vain harvat ihmiset ostavat jotain", sanoi Keenan.

Intiaaninuorukaiset . . .

(Jatkoa sivulta 1)

tä, että on olemassa suuntautuminen reservaation asukkaiden siirtyminen kohti kaupunkikeskuksia.

Tämä 14-jäseninen valiokunta nimitettiin viime toukokuussa tutkimaan kaikkia intiaanien asioita koskevia kysymyksiä — sellaisia kuin nuoriso, opetus, terveys- ja sosiaalihuolto, urheilu ja työttömyys sekä viimeksimainitun lieventämismahdollisuudet.

"Suurin osa maakunnan 100,000 intiaanista elää vakavassa kurjuudessa. Suurin osa on työttömiä ja opetustasonsa takia kykenemättömiä saamaan töitä ja pysymään työssä."

Yhdistyksen tiedonannossa sanottiin lisäksi, että Queens Parkin tulisi ryhtyä pikaisiin toimenpiteisiin tämän tilanteen korjaamiseksi jo siitäkin syystä, että Canadan intiaanien luku lisääntyy noin kaksi kertaa nopeammin kuin muiden Canadan asukkaiden.

POLTTOÖLJYÄ

Voitte ostaa lämmitysöljynne vähittäismaksuilla. Automaattinen öljypalvelumme takaa että öljysäiliössänne on aina öljyä.

NYT VAPAA POLTTIMOIDEN HUOLTO
Lämmityslaitteiden edustajat ja ylöspanijat
DAVEY FUELS SUDBURY LIMITED
Puhelin 675-5647
54 ELM ST. W. SUDBURY

SÄÄSTÄKÄÄ RAHAA ostamalla
"HOMEOWNERS" monipuolinen kotivakuutus
Lähempiä tietoja antaa mr Ritari — Puh. 675-5683
RITARI AGENCIES LTD.
VAKUUTUS- ja MATKAILUTOIMISTO
7 Cedar St. Sudbury Puh. 675-5683

OPTOMETRISTI
L. Y. Lacourciere
B.A., O.D.
Puh. 674-5156 — kotiin 673-2674
36 ELM ST. EAST YLÄK.
SUDBURY ONTARIO

A.K. Electronics
Radio- ja TV-korjausta
Puh. 674-7241, kotiin 673-7414
ANDY KANGURIN
henkilökohtainen palvelu
787 Lorne St. S. Sudbury

Mike's Sunoco
1329 Regent St. S. Puh. 674-6074
SUNOCO GASOLIINIA ja ÖLJYÄ
"A TO Z" RASVOJA
Huolellinen huoltopalvelu

Putkitus-, lämmitys-, pelti- ja ilmanvaihtotöiden expertit
NELSON Plumbing & Heating (Sudbury) Ltd.
Puh. 673-4273 ja 674-7115
100 Maki Ave. Sudbury

"Cash & Carry" hinnoilla
KAIKKI RAKENNUS- JA PUTKITUSTARPEET
tai velaksi helpoilla vähittäismaksuilla ja ilmaisella tuontipalvelulla. VANEERIA, LAUTAA, OVIA YM. Uutta ja käytettyä tavaraa. Pesuammeita, toiletteja, sinkkejä, putkea ym.
"LATEX" ULKO- ja SISÄMAALIA .... gall. 2.95
Greenspoon Bros.
LIMITED
214 Notre Dame 674-4259 Sudbury

JENSEN'S BUILDING CENTRE
1716 Regent St. S. — Puhelin 674-2722 — Sudbury
MARRASKUUN AIKANA
MAALIT JA VERNISSAT 20% ALENNUKSELLA
TEEMME RAKENNUKSIEN UUDISTUKSIA JA KORJAUKSIA — KUSTANNUSARVIOT VAPAASTI

SUURI PAKKOMUUTTO-MYYNTI

AINOASTAAN KAHDEN VIIKON AJAN ALKAEN PERJANT. LOKAK. 30 p.

Saimme häätömääräyksen muuttaa pois kahden viikon kuluttua, koska rakennuksen omistajat purkavat nykyisen rakennuksen ja rakentavat tilalle uuden. Meidän pitää päästä eroon varastostamme KAHDEN VIIKON KULUTTUA JA SIKSI

KOKO VARASTO MYYDÄÄN 30%—50% ALENNUKSELLA

UUTTA TÄMÄN SYYS- JA TALVIKAUDEN VARASTOA:
Takkeja, leninkejä, pukuja, autotakkeja, keinokarvatakkeja, hattuja, käsilaukkuja, huiveja, käsineitä, "Sportswear", puseroita, hameita, "Jumper"-liivihameita, "Pullover"- ja "Cardigan"-svetereijä. Myös KAIKKI ALUSVAATTEET

ÄLKÄÄ missään tapauksessa SIVUUTTAKO tätä SÄÄSTÖTILAISUUTTA

Alhaisten hintojen johdosta myymme ainoastaan käteisellä

MARY'S LADIES' WEAR

- Ei vaihtoja
- Ei rahaa takaisin

83 Durham St. South Sudbury